

ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ

• Οὐκ ἐστὶ ἄρτω μόνῳ ζήσται ἄνθρωπος •

ΕΤΟΣ Β΄.

ΣΜΥΡΝΗ, τῆ 15 Μαρτίου 1859

Ἀριθ. 5.

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΡΩΣΣΩΝ ΥΠΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ.

(Συνέχεια.)

Ἡ ἡμέρα εἶχεν ἤδη ἀνατείλει καὶ οἱ ἐπιβάται ἤρχισαν νὰ φαίνωνται ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπλησιάζομεν εἰς Κρονστάδ, ὁ δὲ Ἰβάν Πέτροβιτς ἀγνοῶν ὅπως τὸν τρόπον, ὃν εἶχεν ἐμπνεύσει εἰς τὸν οἶλον μου μᾶς ἐπλησίασε μὲ προσηνέστατον χαιρετισμὸν, καὶ μᾶς ἐδείξε μετὰ θάρρους τὰ ὀχυρώματα τῆς ἀπορθητῆς ταύτης θέσεως. Τὸ Κρονστάδ, τῆ ἀληθεία, εἶναι εἰσοδος ἀρμόζουσα εἰς τὴν Ῥωσσίαν μακρὰ νῆσος κεῖται ἐν μέσῳ δύο ἐπιπέδων παραλίῶν τοῦ κόλπου δεκαπέντε περίπου μίλια ἐντεῦθεν τῶν ἐκβολῶν τοῦ Νεῦα. Τὸ ὕδωρ εἶναι τόσο ἀβαθεῖς, ὥστε δὲν ἐπιτρέπει τὴν διάβασιν πλοίων μεγαλειτέρων τῶν ἀλιευτικῶν ἀκατιῶν, ἐκτὸς δὲ ἑνὸς μόνου περάσματος, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται παρὰ τῆ νοτιᾷ ὄχθῃ τῆς νήσου. Τὸ πέραςμα τοῦτο εἶναι στεγνόν, καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἐκατέρωθεν ὑπάρχουν ὀλίγοι σκόπελοι καὶ ὑφαλοὶ ἐπ' αὐτῶν δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κυρίως νήσου κείνται τὰ τρομερὰ ὀχυρώματα, ἅτινα προασπίζουσι τὴν Πετρούπολιν κατὰ πάσης ἐχθρικῆς προσεγγίσεως « Πρὸ μιᾶς καὶ ἡμισείας ἑκατονταετηρίδος, » εἶπεν ὁ Ῥώσσος δεικνύων πρὸς τὴν νῆσον, εἰς τῆς ὁποίας τὸ δυτικὸν ἄκρον ἐπλησιάζομεν, « οὐδὲν ἄλλο ὑπῆρχεν ἢ σειρά γυμνῶν σωρῶν ἄμμου καὶ ὕλων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦσαν ἐσπαρμένοι χάλικες γρανίτου, προσκομισθέντος ἐνταῦθα πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τοῦ ἐπιπλέοντος εἰς τὰ ὕδατα πάγου.

Ἡ νῆσος καὶ αἱ παρακειμεναι ὄχθαι ἀνήκον εἰς

τοὺς Σουηδοὺς, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη ὀνομάζεται Νῆσος τῶν Μορικών. Ὁ ἡμέτερος Πέτρος ὁ Μέγας ἀπεφάσισε νὰ θεμελιώσῃ τὴν μητρόπολιν αὐτοῦ εἰς τὰ ἔλη τῶν ἐκβολῶν τοῦ Νεῦα καὶ ὁ οὖτος ὀφθαλμὸς του παρετήρησεν ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ μόνον μέρος ὅπου ἠδύνατο νὰ ἐγείρῃ ὀχυρώματα ἵνα προσφυλάξῃ τὴν πόλιν. Οἱ Σουηδοὶ εἶχον ἐνταῦθα μικρὰν τινα φρουρὰν, ἀλλ' ἔφυγον μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν προσέγγισιν στρατιωτικῶν τινος ἀποσπάσματος Ῥώσσων, ἀφίοντες ὀπίσω αὐτῶν παρμεγέθη τινὰ λέβητα στρατοπέδου. Οἱ στρατιῶται ἡμῶν ἤρπασαν αὐτὸν ὡς τρέπαιον, καὶ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ὀνόμασαν τὴν νῆσον Κοπλερόϊ-Ὀστραφ, ὅπερ ἐστὶ Νῆσος τοῦ Αἰθῆτος. Ἡ κατάκτησις αὕτη ἤθελεν εἶναι ἄνευ ἀξίας εἰς τὰς χεῖρας ὁποιοῦδήποτε ἄλλου ἐκτὸς τοῦ Πέτρου. Τὸ μέρος ἦτο χαμηλὸν καὶ ἐλώδες μὲ ἀπότομόν τινα ὄχθην. Καὶ ὅμως ἐνταῦθα ὁ Τζάρος ἐπαθύμησε τὴν ὑπαρξίν λιμένος προσφυλακτικοῦ τοῦ στόλου του, τοῦ ὁποίου εἰσέτι δὲν εἶχε κτισθῆ οὐδὲ λέμβος, καὶ νὰ προσφυλάτῃ πρωτεύουσαν συγκεκμημένην ἐξ ὀλίγων καλυθῶν ξυλίνων ἐν τῷ μέσῳ ἐρήμου ἔλους. Ἡ φύσις ὑπῆρχε πάντοτε φειδωλὴ πρὸς αὐτόν· τῷ ἔδωκε θέσιν διὰ τὴν πρωτεύουσάν του καὶ φρούριον, ἀλλ' οὐδὲν πλέον ἔδωκεν αὐτῷ· πάντα τὰ λοιπὰ ὤφειλε νὰ παραγάγῃ ἡ ἀδάμαστος θέλησίς του· ἀλλ' αὕτη ἤρκει, διότι εἶχε θέσιν διὰ τὸ ὑποστήριγμα τοῦ μογλοῦ του, ὅστις ἦν προσωρισμένος νὰ κινήσῃ τὴν γῆν.»

Ἡμεῖθα ἤδη ἀπέναντι τοῦ ἄκρου τῆς νήσου. «Τοῦτο τὸ ἐπὶ τοῦ ἄκρου φρούριον εἶναι τὸ τῆς Αἰκατερίνης εἶπεν ὁ Ἰβάν, ὅπισθεν δὲ αὐτοῦ εἶναι

τὸ φρούριον τοῦ Μιχαήλ καὶ οἱ πρόβολοι αὐτοῦ. ἀλλὰ ταῦτα δὲν καλύπτουσιν τὴν εἰσοδὸν, προσυλάττουσι δὲ ἀπλῶς τὴν νῆσον. Ἦδη εἰσερχόμεθα εἰς τὸ στενὸν πέρασμα, τὸ ὅποιον δεικνύεται διὰ σηκιδίων καὶ ἀγκυροσφήμων (1). Καταμετρήσεις τῶν ὑδάτων δὲν συγχωροῦνται, καὶ οἱ μόνον ὀδηγοὶ εἰσι τὰ σημεῖα ταῦτα. Τὸ ἄλλειψοειδές τοῦτο φρούριον δεξιῶθεν τὸ μὲ μίαν μόνην σειρὰν κρυπτῶν σχεδὸν ἰσοπέδων μὲ τὸ ὕδωρ, καὶ τὴν ὑπεράνω αὐτῶν κανονοστοιχίαν μὲ ἀσκαπὴ τηλεβόλα εἶναι τὸ φρούριον τοῦ Κωνσταντίνου. Περαιτέρω ἐπὶ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς τοῦ περάσματος εἶναι τὸ φρούριον τοῦ Ἀλεξάνδρου μὲ τρεῖς κανονοστοιχίας· σχεδὸν ὀπισθεν αὐτοῦ εἶναι ἡ χαμηλὴ κανονοστοιχία τῆς Ἀκροπόλεως πολὺ τρομεροτέρα τοῦ ὅ,τι φαίνεται. Εἰς τὴν ἀπέναντι πλευρὰν βλέπει τὸ παμμέγεθες ἐκεῖνο πολύγωνον, ἔχον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ ἐστραμμέναις εἰς πᾶσαν διεύθυνσιν, ἐκαστὴ δὲ πλευρὰ ἐφορᾷ μέρος τι τῆς διαβάσεως· τοῦτο εἶναι τὸ φρούριον Ῥιθθαγκ, καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἔνδεδυκτοῦ προέχοντος ἐκ τῆς Ἰγγρικῆς παραλίας ὑπάρχει κανονοστοιχία ἐκείνα τὰ δύο ἄλλα πολύγωνα ἐπὶ ἀντιθέτων ἔχθρων τοῦ περάσματος εἶναι τὰ φρούρια τοῦ Πέτρου Κρονσγλόττου.

Μεταξὺ δὲ αὐτῶν, εἰς ὀριζόντιον ἀπόστασιν διαβαίνει πᾶν πλοῖον. Εἶναι δὲ ἐκτισμένα ἐπὶ μεμονωμένων σκοπέλων ἢ ἐπὶ ἐμπηγμάτων εἰς τὸν μαλακὸν πυθμένα. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς Νήσου τοῦ Λέβητος, ἐκεῖ ὅπου ἡ διαβάσις περικυβηταί, βλέπετε τὸ φρούριον Μέντζικωφ, τὸ ὅποιον δύναται νὰ καλύψῃ διὰ τῶν ἀκτίνων του τὸ πέρασμα, τὸ ὅποιον ἐνταῦθα εἶναι τόσον στενόν, ὥστε ἐν μόνον πλοῖον ἀκρωτηριασθὲν ἢ βυθισθὲν ἤθελε κωλύσει μεγάλως τὴν διαβάσιν. Παρατήρησον ὅτι οὐ μόνον ἕκαστον τοῦ στενοῦ εἰς διάστημα πολλῶν μιλίων διασκαυροῦται ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀντιθέτων φρουρίων, ἀλλὰ καὶ ἕκαστον πλοῖον προσερχόμενον ἤθελεν ἔχει ἐκπύρωσιν τὴν πρῶμην καὶ τὴν πρῶραν ἀκατακλύστως διαπερωμένην ὑπὸ τῶν σφαιρῶν. Ἀνὰ πᾶν βῆμα ἐπὶ τοῦ περάσματος μεταξὺ τῶν φρουρίων Πέτρου καὶ Κρονσγλόττου τριακῶσις ὀγκωδέστατα τηλεβόλα δύναται νὰ ἐπινεροῦν συγχρόνως.

Διέβημεν τοσοῦτον ἔργος τῶν ἀγρίων κανονοστοιχιῶν, ὥστε ἠδυνάμεθα νὰ ἐμβλέπωμεν εἰς τὰ στόματα τῶν τηλεβόλων. Ἐφαίνετο δὲ ἀδύνατον νὰ ὑποστῇ τὸ πῦρ αὐτῶν ἐπὶ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας πλοῖον κατασκευασθὲν ὑπὸ ἀνθρωπίνων χειρῶν. Καὶ ὅμως ταῦτα εἰσι μόνον τὰ ἐξωτερικὰ ὀχυρώματα, ἵνα κωλύσῃ τὴν προσέγγισιν τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ δὲ λιμὴν καὶ τὰ νεώρια ἅτινα περιέχουσι τὰ πλοῖα προσπίθονται ὑπὸ προμαχόνων ἐκ γρανίτου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν ἐστῆμένα τηλεβόλα κατὰ πᾶν βῆμα. Χίλια τηλεβόλα κατὰ τὴν μετριάκτον ὑπολογισμὸν ὑπερασπίζοντο τὴν θέσιν ταύ-

την πρὸ τεσσαρῶν ἐτῶν κατὰ πόσον δὲ ἐκ τότε ἐνεδυναμώθη οὐδεὶς γινώσκει.

« Ἦθελα νὰ ἤξεύρω, » εἶπεν ὁ Τζάρος ἡμέραν τινὰ μὲ συγγνωστὴν ὑπερηράνειαν, ἐνῶ ἐπεθεώρει τὰ ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐπιτήρησιν ἀνεγερθέντα φρούρια, « ἤθελα νὰ ἤξεύρω ἀπὸ ποῦν μέρος εἶναι δυνατόν νὰ προσβληθῇ τὸ Κρονστάδ. » Τὴν σήμερον δὲ ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι οἵτινες ἤθελον νὰ ἤξεύρωσι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι δὲν δύνανται νὰ τὸ μάθωσι. Τινὰ ἔτα μετὰ ταῦτα (καθ' ἑλέγουσιν) ὁ Τζάρος ἐφιλοφρόνει ἐν Κρονστάδῃ Ἀγγλον τινὰ ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ. « Ὅχι γὰρ θέσις, μεγαλειότης » εἶπεν αὐτός εἰς τὸν ζενίζοντα αὐτὸν αὐτοκράτορα.

« Ἀπόρητος, δὲν σὺ φαίνεται; »
 « Δυσπόρητος βέβαια, μεγαλειότης. Μὲ δεκαπέντε πλοῖα ἤθελον χρειασθῆ τοὐλάχιστον δεκαπέντε ἡμέραι νὰ τὴν κυριεύσῃ τις. »
 « Λοιπὸν ἂν εἶχέ τις τριακόντα πλοῖα. »
 « Ὄ! τότε μεγαλειότης, δεκαπέντε ὥραι ἤθελον ἀρκέσει. »

Εἰς ἰδιώτην βέβαια δὲν ἀνήκει νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ ζητήματος ὅλως στρατιωτικοῦ. Ἐν πρᾶγμα ὅμως εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ ἀρεμάνειος Κάρολος Ναπιέρος δὲν σφημίζεται ὡς λίαν προσεκτικὸς, καὶ ὅμως δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴρῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐπὶ τῷ καταχθόνιον πῦρ, τὸ ὅποιον ἤθελον ἐξεμεσαι οἱ σιδηροὶ ἐκείνοι λάφυργες.

Τέλος πάντων ἠγκυροβολήσαμεν καὶ ἡ ἀρμονία καὶ τὸ τελωνεῖον ἔλαβον κατοχὴν ἡμῶν ἐπισημῶς, καὶ ἐπῆλθεν ἡ ὥρα τῆς ἐξετάσεως ἡμῶν διὰ τὴν ὁποίαν ὁ ταλαιπώρος φίλος μου Οὐγγίτης συνεκάλεσε ὅλας τὰς δυνάμεις του. Πρῶτον ἐσφραγίσθη ἡ ἀποσιεὺς μας, καὶ τὰ διάφορα κινώτια, τὰ θυλάκια, καὶ οἱ μάρσιπποι τοῦ πλουσιωτέρου ἐμοῦ φίλου μου ἀπῆλθον τόσας σφραγίδας ὥστε ἐφοβήθη μήπως ὑψωθῇ ἡ τιμὴ τοῦ βουλλοκηρίου. Ἐπειτα δὲ ἤρχισεν ἡ προσωπικὴ ἐξέτασις ἡμῶν. Ἀν' ὑπέθαλπον ἐχθρικοὺς σκοποὺς κατὰ τοῦ Τζάρου ἢ ἂν εἶχον γινώσιν καμιαὶς συναρμολογίας ἐγούσης σκοπὸν τὴν ἀνατροπὴν τοῦ θρόνου, ἢ ἂν ἐγνωρίζον ἢ ἐπερίμενον κανένα ὑποβίβλοντα τοιούτους σατανικοὺς σκοποὺς, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἤθελον ἐνοήσει τὰ μουσικὰ μου, διὰ τῶν ἐπιτηδεωτάτων καὶ ἐκνευμένων ἐρωτήσεων εἰς τὰς ὁποίας ὑπεβλήθην. Ὁ δὲ τὸ βλέμμα καὶ πρᾶσιν ἐπενοῦτην φροῦν ἐξεταστῆς ἤθελε κάμει τὴν τύχην του ἂν ἦτο εἰς τὰ δικαστήρια τῆς Νέας Ἰόρκης πρὸς δὲ τούτοις ἤθελε δώσει καλὸν παράδειγμα εὐγενείας τοῦ τρόπου εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν δικηγόρων μας. Ἰάλλος ἀυλικὸς τῆς παλαιᾶς σχολῆς δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ φιλοφρονέστερος.

« Βέβαιος ὁ Κύριος ὅτι ὁ μόνος σκοπὸς τοῦ εἰς Ῥωσίαν ταξιδίου του εἶναι τὸ νὰ ἐξασκήσῃ τὸ ἐπάγγελμά του; Ἐχει ὁ Κύριος κανένα ἄλλον σκοπὸν; Ἄν ὑπάρχει κανεὶς πρὸς τὸν ὅποιον ὁ Κύριος ἔχει συστατικὰς; Ἄν ὑπάρχει κανεὶς τὸν ὅποιον ἐλπίζει ὁ Κύριος νὰ ἐνταμίωσῃ; Ἄν ἔχει οὐ-

δένα γνώριμον ὁ Κύριος ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ; »

Εἶχον ἀκούσει τρανὰ παράπονα κατὰ τῆς τραχύτητος καὶ ὑβριστικότητος τῶν Ῥωσῶν ὑπαλλήλων κατὰ τῶν ξένων, καὶ ὑποβίβω ὅτι τὰ παράπονα ταῦτα δὲν ἦσαν πλασὰ δυνάμει ὅμως νὰ εἴπω ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον ἐδοκίμασα. Ἐμαθὼν δὲ ὅτι ἡ βελτίωσις αὐτῆ τοῦ τρόπου αὐτῶν εἶναι μία ἐκ τῶν μεταρρυθμίσεων, τὰς ὁποίας ἐπήνεγκεν ὁ Νικόλαος, καὶ ὅτι ἠναγκάσθη νὰ προστρέψῃ πολλὰς μαριγώσεις πρὸν τὴν κατορθώσῃ αὐτήν.

Ἐπισχυόμενος ὑπὸ τῆς ἀθωότητός μου ὑπέστη τὴν ἐξέτασιν ἠρωτικώτατα, καὶ ἀντεμειβόμενος λαμβάνων ἀντὶ τοῦ διαβατηρίου μου γραμματίον μεταβάσεως, διαλαμβάνων κατ' οὐσίαν ὅτι ὁ Κύριος Φ. Β. πολίτης τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐφθασεν εἰς Κρονστάδην τὴν δεῖνα ἡμέραν, μὲ διαβατήριον δόντος ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ῥωσικοῦ προξενεῖου τῆς Νέας Ἰόρκης, φέρον τὴν δεῖνα ἡμερομηνίαν καὶ ἀριθμὸν, καὶ ὅτι εἰς τὸν ἦθεντα Φ. Β. ἐπετρέπη νὰ προχωρήσῃ εἰς Πετροῦπολιν, ἐνθα ἐσπίλει νὰ κυρυσιασθῇ εἰς τὰς τοπικὰς ἀρχὰς ἵνα λάβῃ διαμονῆς ἄδειαν.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΟΙ ΔΥΟ ΜΑΘΗΤΑΙ, ΣΑΡΙΠΙΑΝ ΚΑΙ ΒΡΟΥΚ.

Λεῖψα Γερμανικόν.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Πρῶταν δὲ τινὰ συνῆθ' ὥστε εἰς νέος μαθητῆς, ἐλθὼν ἀδελφὸν πόθεν καὶ πῶς, νὰ λάβῃ θέσιν ἐπὶ τῶν θρανίων τοῦ σχολείου. Ἡ φυσιογνωμία του εἶχέ τι ἀλλόκοτον καὶ ἀποτρόπαιον, ὅπερ οὐδεμίαν λέξις ἠδύνατο νὰ παραστήσῃ. Δακτύλους τινὰς μικρότερος τοῦ Σαριπιάν, ἐφαίνετο γεραντότερος αὐτοῦ κατὰ τινὰ ἔτη. Εἰς τὴν ἐρώτησιν, ἣν διδάσκαλος καὶ μαθηταὶ ἀπήθυσαν πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ ὀνόματός του, ἀπεκρίθη διὰ παραδόξου τινὸς μονοσυλλάβου Βρούκ—ὅπερ συνώδευσε μετὰ γέλωτος τρομακτικοῦ. Ὁ Σαριπιάν ἐξόργισεν, ὀλόκληρος δὲ ἡ κλάσις ἐφοβήθη. Ὁ Βρούκ περιήγαγε μακρὸν βλέμμα περίεξ, καὶ ὡς εὐχριστηθεὶς διὰ τὴν προσηγηθεῖσαν ἐντύπωσιν, ἐκοψεν ἠσύχως τὸ πτερόν του, τὴν ἐθύθησε μετ' ἀδιαφορίας εἰς τὸ μολανοδοχεῖον καὶ μετ' ὅλας τῆς εὐσταθείας παλαιᾶς ἔξωσις ἤρχισεν νὰ προαγγέγῃ τεράστια καλλιγραφία. Ὁ διδάσκαλός του ἠπόρησε καὶ κατεβίβασε τὴν ὄφρυν, διότι τὸν νόον του μαθητὴν ἐθεώρησε, καὶ μὲν ὅχι ὡς ἕνα διδάσκαλον, ὡς ἐπίφοβον ὅμως ἐράμιλλόν του.

Ἐλθούσης τῆς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως, πᾶσα ἡ σχολὴ συνῆλθεν ὡς ἐξ ἐναστίγματος περὶ τὸν Σαριπιάν, ἀφίνουσα τὸν Βρούκ μόνον εἰς γωνίαν τι νὰ τῆς αὐτῆς ὡς τινὰ παρίαν ἢ ἀφωρισμένον. Οὗτος πλησιάζας τὸν Σαριπιάν, τὸν εἶλασε κατὰ μέρος καὶ τῷ εἶπε διὰ τίνος ὑποκόφου φωνῆς.

—Δύο λέξεις, Κύριε!
 —Ἰπαγε ὀπίσω μου! ἐψιθύρισε τὸ πτωχὸν παιδίον.

—Μὲ ἀνεγνώρισας... Τόσω καλλιώτερον, τότε θέλομεν συνεννοηθῆ ἐν πλειοτέρᾳ ἀνέσει.

—Σατανᾶ! τί μὲ θέλεις; ὑπέλαβεν μετ' ὑψηλῆς μεγαλοπρεπείας.

—Ὄ! ὦ! κάμνομεν τὸν παρωργισμένον, ἀναλαμβάνομεν τὸ μεγαλοπρεπὲς ἦθος μας, μικρὸ μου Σαριπιάν. Μὴ τὸ δίκρανον σκηπτρόν μου! σὲ ἐνόμισα ὑπομονητικώτερον! ἀλλ' εἶεν! Ἴδοὺ δὲ περὶ τίνος πρόκειται. Ἐὰν μὲ ἀναγνωρίζῃς, καὶ ἐγὼ δὲν σὲ ἀγνοῶ. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Σατάν, καὶ σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς! ἐγὼ εἶμαι τὸ κακόν, καὶ σὺ τὸ ἀγαθόν· τοῦτο εἶναι ὁμολογούμενον. Λοιπὸν ὑπὲρ τὰ εἴκοσιν ἔτη ἤδη διασκεδάσεις μὲ τὸ ἄθλιον ἐπάγγελμα τοῦ νὰ μελανόνης τὸ θρανίον, νὰ μανθάνῃς τὴν γραμματικὴν καὶ ν' ἀποστηθίζῃς τὴν κατήχησιν—ἐπὶ τῇ ζῆρᾳ ἐλπίδι τοῦ νὰ ἐλκύσῃς σωρεῖαν τινὰ παιδαρίων οὐτιδανῶν, τὰ ὅποια ἀναμφιβόλως ἦσαν δι' ἐμὲ προωρισμένα. Ἐπέτυχες, καὶ ἦτο δίκαιον ἐξομολογοῦμαι ὅτι πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν δὲν ἐξηλθον ἐκ τοῦ σχολείου τούτου, εἰμὴ παιδίον καθ' ὑπερβολὴν ἀγαθόν. Ἀλλὰ τί σημαίνει τοῦτο; Νὰ καταβάλλῃ τις εἴκοσιν ὅλα ἔτη διὰ νὰ καταστήσῃ ἐν σχολείον τὸ καλλιώτερον τοῦ κόσμου! . . . Ἐγὼ εἴκοσι μόνον ἡμέρας ζῆτῶ διὰ νὰ τὸ κάμω τὸ χειρότερον.

—Ὅπισω Σατανᾶ! ἀνέκραξεν ὁ Χριστὸς.

—Μὴ δυσαναχθετώμεν. Κύριε! ἀκούσον τὰς προτάσεις μου.

—Λέγει!

—Ἴδοὺ! ἔσπειρας πολλὰ θεῖα παραγγέλματα εἰς τὰς νέας ταύτας καρδίας, ἅτινα ὅλα ἐξόριζοσαν, καὶ εἶσαι βέβαιος, ὡς καὶ ἐγὼ αὐτός εἰμι, ὅτι σὲ ρίξει εἰς βυθίαι. Ὅθεν οὐδεὶς φοβὸς ἐὰν ἐγκαταλείψῃς ἐπὶ εἴκοσιν ἀθλίαις ἡμέραις ἀγρὸν οὕτω φιλοπόνως ἐκκαθαρμένον, καὶ τοσοῦτον χρηστὰς ἐλπίδας παρέχοντα ἤδη. Προτείνω λοιπὸν νὰ μὲ ἀφήσῃς μόνον κύριον κατὰ τοῦτο τὸ διάστημα, καὶ ἀναλαμβάνω νὰ σοὶ ἀποδείξω ἐναργέστατα ὅτι μία μόνον πνοὴ τοῦ Διαβόλου κάμνει μεγαλειώτερον κακὸν ἀφ' ὅσον καλὸν δύναται νὰ κάμωσιν εἴκοσι πνοαὶ τοῦ Θεοῦ.

—Οἴηματία!

—Ἴσως, ὑπέλαβεν ὁ Σατανᾶς, καθ' ὅσον μάλιστα ὅλα ταῦτα τὰ παιδάκια δεικνύουσιν ὅτι οὐδὲν μὲ ἀγαπῶσι. Ἀλλ' ἀδιάφορον! κατὰ τὸν καιρὸν ταῦτον θέλω καταστρέψῃ τὸ ἔργον σου γωρὶς ν' ἀφήσω λίθον ἐπὶ λίθου, ἐπὶ δὲ τῶν ἐρειπίων θέλω οἰκοδομήσαι ἕτερον ἰδικόν μου κατὰ τὴν γνώμην μου, κατὰ τὸ ἐμοὶ δοκοῦν. Πίστευσον δὲ ὅτι τοῦτο ἔσται στερεώτερον τοῦ ἰδικοῦ σου. Ὅπου ἔβαλες τὴν ἀρετὴν, θέλω βάλλει τὴν κακίαν, καὶ αὐτὸ τὸ ἔγκλημα ὅπου προητοίμασας τὴν εὐδαιμονίαν, θέλω βεβαιώσαι τὴν αἰώνιον δυστυχίαν.

—Κατηραμένε!

—Παρατήρησον, Κύριε! οὐδὲν τῶν παιδίων τούτων ἅτινα εἶναι τόσον ποτισμένα ἐκ τῶν διδά-

(1) Σημαδούρων.

σκαλιών σου κατά ταύτην τὴν ὥραν δὲν θέλει διαφύγει τὴν ἐπιβρόχην μου. Ἐντὺς τῶν εἰκοσι πούτων ἡμερῶν θέλω σοὶ δεῖξει ἅπαντα ἐξηνητημένα, διεσφραγμένα, ἐξηχερωμένα καὶ προσωρισμένα αἰωνίως εἰς τὰς αἰωνίους σου κολάσεις. Ἐάν εὕρῃς ἐν μόνον ἄξιον σοῦ ὑπόσχομαι...

—Τί;

—Μηδέποτε πλέον νὰ μὴ περιτριγυρίζω μηδὲ νὰ ἐνεδρεύω τὴν παιδικὴν καὶ νεανικὴν ἡλικίαν. Ἐάν δὲ μὴ, ὑπόσχομαι.....;

—Τί;

—Νὰ μὲ συγχωρῇς πάντοτε νὰ λαμβάνω μέρος εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῆς;—Ὁ Σατριανὸν περιέφερε βεβρωδῶδες βλέμμα ἐπὶ τῶν μικρῶν του συμμάθητων, καὶ εὐχαριστημένος ἐκ τῶν αἰσθημάτων τῶν ἐπὶ τῶν μετώπων των ἐξηγουμένων ἐπιθύρισε, —Δέδοικται.

Καὶ ἐγένετο ἄφαντος.

Τὴν ἑσπέραν ἐκείνην γέρον ὀδοκλοντούτης, τὴν κεφαλὴν φαλακρῶς, τὸ δέριμα λεπρῶς, τὰ νῶτα κυρτῶς, ἀσθενῆς τὸ βᾶδισμα, φακένδυτος καὶ γυμνόπους ἴστατο παρὰ τὴν θύραν τῆς σχολῆς ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἀναμφιβόλως ὅτι τὰ παιδιά ἐξερχόμενα ἤθελον τὸν ἐλεήσει ἐκ τῶν λειψάνων τοῦ ἀρίστου αὐτῶν. Ἐξῆλθον τὰ παιδιά καὶ ἕκαστον αὐτῶν τῶν ἐπιθυμῶν κατέβησε εἰς τὴν πύραν τοῦ ἐπαίτου τεμάχια ἄρτου, τυροῦ, κρέατος; τέλος πᾶν ἔτι περιεῖχον τὰ καλάθια των.

—Ὅπου ἐδρεύει ἡ καλοκαγαθία, εἶπε κατὰ δianoian ὁ γέρον, ἡ κακία δὲν δύναται νὰ μείνῃ.

Ὁ γέρον οὗτος ἦτο αὐτὸς ὁ Χριστός!

Τὴν ἐπαύριον εὐρίσκατο πάλιν εἰς τὴν θύραν τοῦ σχολείου τὰ παιδιά ἐξῆλθον, καὶ καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν τὸν ἔλεησεν.

Ὁ Χριστὸς ἔχυσεν ἐν δάκρυαν.

Τὰς ἐπομένους ἡμέρας δεύτερον παιδίον ἐστέρησεν αὐτὸν τῆς ἐλεημοσύνης, ἔπειτα τρίτον, ἔπειτα ἄλλο, καὶ τέλος οὐδὲν τῶν ἔδωκε πλέον. Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν μάλιστα, καθ' ἣν εὐρίσκατο ἀκόμη πρὸ τῆς θύρας τὰ παιδιά ἐξεληθέντα ἐρρίψαν ἅπαντα κατ' αὐτοῦ λίθους ἐπιλέγοντα χαμίον γεράμτιοι!

—Κακαὶ καὶ σκληραὶ καρδίαι! ὑπετονθόρῃσεν ὁ Χριστὸς ἀπερχόμενος.

Καὶ δάκρυα πικρὰ ἐξέβυσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Ἄλλαν ἡμέραν ἔμπορος πλακουντίων, ὅστις ἐνόησε ἐπώλει εἰς τὴν ἐξοδὸν τῆς σχολῆς, ἀπεκοιμήθη περιμένων παρὰ τὸν τοῖχον, ἀφῆσε τὰ κάμιστρα του εἰς τὰ φανερὸν! Τὰ παιδιά ἐξεληθέντα εἶδον τὸν πλακουντοπώλην κοιμώμενον καὶ ὠφελθέντα ἐκ τοῦ ὕπνου του ἐλαφραγωγῆσαν τὰ πλακούντια του.

—Ἀδελφάγοι καὶ κλέπται! εἶπε μετὰ στεναγμοῦ ὁ Χριστὸς ἐγειρόμενος.

Καὶ ἔχυσεν ἄφθονα δάκρυα.

Ἄλλοτε νέος χωρικός ἐπανερχόμενος ἐκ τῆς πόλεως, φορτωμένος πλῆθος ἀθυριμάτων δωρηθέν-

των αὐτῶ, ἤκουσε διτθαινῶν πλῆσιον θάμνων πολλαριθμῶς φωνὰς ψιθυρίζουσας. « Εἶναι πολὺ εὐτυχῆς οὗτος. » Ἐκυψε τὴν κεφαλὴν, καὶ μαλονότι ἐκείνη ἡ ἡμέρα δὲν ἦτο ἡμέρα ἀργίας, εἶδεν ὄλους τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολείου κυλιόμενους ἐπὶ τῶν χόρτων, καὶ θεωροῦντάς αὐτὸν μετὰ βλέμματος ζήλοτύπου. Πάσαντα περιεκυκλώθη ὑπ' αὐτῶν, καὶ διὰ τῆς βίας ὅλα τὰ ἀθύριμα περιήλθον εἰς ξένας χεῖρας. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν ἦτο τόσος ὥστε νὰ ἐπαρκῆσθαι εἰς ὄλους, δὲν ἤργησε νὰ ἐκτραγῆ μετὰ τῶν κλεπτῶν δεινὴ ἔρις, ἣτις μετ' ὀλίγον κατέστη ἀλαθῆς μάχη. Ὅλα τὰ ἀθύριμα ἐθραυσθήσαν, καὶ αὐτὸς ὁ νέος χωρικός ἔπεσεν ὑπὸ τὰς πληγὰς των ἐν τῷ μέσῳ τῶν φρικωδεστέρων κατῶρων.

—Ὀκνηροὶ, φθονεροὶ καὶ παρὰφοροὶ! ἐφώναζεν ὁ Χριστὸς ἀνιστάμενος.

Καὶ δύο μακροὶ ῥόακες δακρύων ἐξώρμησαν ἀπὸ τῶν βλεφάρων του.

Ἄλλαν ἡμέραν τέλος, πτωχοῦ τινος ὁ νεκρὸς ἐφέρετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου μόνου. Τοῦ ἐρήμου τούτου φρεστροῦ ἡ πρόσοψις ἄλλος καὶ θλίψιν ἐπροξένει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ θεατοῦ, διότι κατελάμβανεν ὅτι ἡ ἀγαθιστία, ἡ περιφρόνησις ἢ τὸ μῖσος προέστατο τῆς ἐγκαταλείψεώς του. Ὅλα τὰ παιδιά τοῦ σχολείου ἔπαιζον ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ πρεσβυτερίου, καὶ ὅτε ἡ νεκροπομπὴ διήλθεν ἐνώπιον αὐτῶν, ὅλοι ἤρχισαν νὰ γελῶσι καὶ νὰ ἐμπαίζωσι τὸν ἀποθανόντα.

—Ὡρα καλὴ γέρω, ἔλεγον οἱ μὲν.

—Ἰπάγει νὰ διδάξῃ τὴν γραφὴν εἰς τοὺς ἀσπάλακας, ἔλεγον οἱ δέ.

—Κατευδίδον!

—Ἰγίαινε!

Ἡ δὲ κηδεὶα αὐτῆ ἦτο ἡ τοῦ γέροντος διδασκάλου των. Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν λύπην, βλέπων τὴν σχολὴν του ἐξαχρειουμένην ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καθ' ἐκάστην.

Αἱ! λοιπὸν, Κύριε! εἶπεν ὁ Σατανᾶς ἐπερωτῶν τὸν Χριστὸν, τί στοχάζεσθε περὶ ταύτης τῆς σκηνῆς;

—Φρίκη! εἶπεν ὁ Χριστὸς μετ' ἀποστροφῆς. Ἴ! κατηραμένε πόσας νέας καὶ ἀγαθὰς ψυχὰς ἀπόλεσας!

—Πόσας ἐκέρδησα μᾶλλον εἶπέ! Ἀλλὰ δὲν κατέρησα τούτο καὶ ἀνεὶ κόπου τὴν δικαιοσύνην ταύτην εὐχαρίστως ὀφείλω νὰ σοὶ ἀποδώσω. Ἐν τοσοῦτῳ θριαμβεύω καὶ ταύτην τὴν ὥραν ἰκανῶς ἐπέισθη ὅτι δὲν εἶχον ἄδικον, ὅτε σοὶ ἔλεγον, ὅτι μία πνοὴ τοῦ Διαβόλου κάμνει μεγαλύτερον κακὸν, ἀφ' ὅσον εἰκοσι πνοαὶ τοῦ Θεοῦ δὲν κάμνουν καλόν. Τί θέλεις; τὸ ἀνθρώπινον γένος οὕτως ἐγίνεν, ἄνδρες καὶ παιδιά νὰ ἔχωσι πλειοτέραν κλίσιν πρὸς τὸν διάβολον ἢ πρὸς τὸν θεόν. Ἐγὼ μὲν θεραπεύω τὰς κακὰς των ὀρέξεις, ἀναπτύσσω τὰς τὰς σὺ δὲ τὰς περιστέλλεις καταδικάζων αὐτάς. Τὸ πᾶν κείται ἐνταῦθα. Ἡ ἀρετὴ στεφανωμένη μὲ ἀκάνθιας δὲν θὰ ἔχῃ ποτὲ τὸ θελητῶν τῆς κακίας

στεφανωμένης μὲ ῥόδα. Διὰ τοῦτο ἔλα ἐκείνη στέφη τὴν κεφαλὴν, ἡ ἄλλη μὲν δεικνυμένη τὴν ἐξεθρόνισεν ἡδὴ. Ἐπικυβερνήσας, εἰς τὸν κόσμον ὁ θεὸς πρέπει πᾶσαν ὥραν νὰ δουλῆ, εἰ δὲ μὴ, ὁ διὰ βόλος ἀμέσως εἰσκαύεται καὶ—τέρπει.

Ὁ Χριστὸς ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, ὡς βεβρωμένον ὑπὸ τὸ ἄχθος τῶν κατὰχθονίων τούτων ἀληθειῶν. Ἐπειτα αἴφνης ῥίπτων θλιβερὸν βλέμμα ἐπὶ τῶν νέων μαθητῶν, ἀνέλαβε τὴν μορφήν τοῦ Σατριανίου.

Ἄ! ἐλπίζεις εἰς τὴν ἀνάμνησιν καὶ εἰς τοὺς ἐλέγχους τοῦ συνειδότος, εἶπεν ὁ Σατανᾶς μετὰ μειδιήματος ὑπεροπτικῶ.

Καὶ οὗτος ὡσαύτως ὑπεδύθη τὸ πρόσωπον τοῦ Βρούκ.

—Ἰσως! εἶπε μετὰ στεναγμοῦ ὁ Χριστὸς.

Καὶ ἤρχισε νὰ ἀκολουθῆ βήματι σιμῶ καὶ μελαγχολικῶ τὴν ἐγκαταλειμμένην νεκροπομπὴν τοῦ γέροντος διδασκάλου.

Τὸ πρῶτον κίνημα τῶν παιδιῶν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Βρούκ, ἦτο νὰ τρέξωσι πρὸς αὐτόν· ἀλλ' ἡ θεὰ τοῦ Σατριανίου τοὺς ἀνεγκλίτισεν εἰς τὴν πρῶτην των ὁρμήν.

Ἐν τούτοις διήλθε στιγμή τις τρομεροῦ δισταγμοῦ ἀμρεταλαντεύοντο πρὸς ποῖον ἐκ τῶν δύο νὰ δράμωσι. . . .

Ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν Σατριανὸν καὶ ὁ Βρούκ ὡς ἐμὴν βαρεῖα διαλύθη ἐν ῥιπῇ.

Ἐσώθησαν! ὑπεφώνησεν ὁ Χριστὸς.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

G. A. A.

ΟΛΟΗΘΡΙΑ ΔΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ.

(Συνέχεια).

Ὁ πρόεδρος ἦτο ἄνθρωπος σχεδὸν πενητηκοντούτης μὲ πηχέα χεῖλη, πελιδνὸν χροῶμα, λαπαρὰς παρειάς, τετράγωνον ῥίνα, μακρὰ, στιλπνὰ καὶ πλακωτὰ ὄτα, καὶ βαθείως ἐξέφυτιδωμένον μέτωπον. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν πιθανῶς μικροὶ καὶ ἐρυθροὶ, ἀλλ' ἦσαν οὕτω κεκρυμμένοι ὅπισθεν μεγάλων διόπτρων, ἅτινα ἦσαν δεδεμένα εἰς τὴν θέσιν των διὰ μελαίνης ταινίας ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τις αὐτοὺς καλῶς. Ἡ ἐνδυμασία του ἦτο λαμπρὰ καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους του ἐστιλβεν ὁ μέγας αὐτοκρατορικὸς δράκων, κεντημένος διὰ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ νήματος· σφίρα δὲ ἐρυθροῦ κοραλλίου ἐπέκειτο εἰς τὸν τοῦ ἀξιώματος πλόν του, καὶ μακρὸν κομβολόγιον μυροβόλον ἐκρέματο ἀπὸ τὸν λαιμὸν του. Πλῆσιον αὐτοῦ ἐκάθητο ὁ γενικός ἐλεγκτῆς τῶν ἐγγλημάτων κατεβρυτιδωμένος γέρον, ἔχων τὸ πρόσωπον γαλλῆς, ὅστις ἀδικῶπως ἐσείστο.

Μετὰ ὀλίγας εἰσχωγικὰς ἐρωτήσεις ὁ ἀξιότιμος οὗτος ἀνὴρ ἤρχισε νὰ καταφέρειται κατὰ τῶν

ἐναγομένων διὰ λόγου πλήρους κατηγοριῶν σφοδρῶτων. Ὁ Οὐκ ἐγνώριζε μὲ τί ἀνθρώπους εἶχε νὰ κάμῃ, καὶ ἀφ' οὗ ἤκουσε μετὰ μεγίστης ἀπαθείας τὴν ὑβριστικὴν προσφώνησιν, ἀπεκρίθη ἀταράχως:

« Ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι τῆς δύσεως συζητοῦμεν τὰς ὑποθέσεις μεθοδικῶς καὶ γαληνιαῶς, ἀλλ' ὁ λόγος σας ἦτο τόσον σφοδρὸς καὶ πλήρης ὕβρεων, ὥστε δὲν ἠδυνήθημεν ποσῶς νὰ σᾶς ἐννοήσωμεν· λάβετε τὴν καλοσύνην νὰ ἀρχίσητε πάλιν, καὶ νὰ ἐκφράσητε τὰς ἰδέας σας καθαρώτερον καὶ εἰρηνικώτερον. » Εἶτα δὲ στραφεὶς ἀπὸ τῶν γενικῶν ἐλεγκτῆν, τὸν ἀξιότιμον ἐκείνον ἀνδρα, ὅστις ἠσθάνθη ἐαυτὸν κεκρυμμένον ὑπὸ τῆς ἀπροσδοκίτου ταύτης ἀπαντήσεως, ὁ Γάλλος ἐπήνεσε τὸν πρόεδρον τοῦ δικαστηρίου διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ ἀκρίβειαν τοῦ λόγου του. Τὸ εὐφρῶδες τοῦτο στρατήγημα ἐπέτυχεν ἀριστα. Ὁ γενικός ἐλεγκτῆς ἤρχισε πάλιν νὰ καταφέρειται σφοδρῶς ὡς καὶ πρότερον, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ἔκλινεν ὑπὲρ τῶν δεσμιῶν, καὶ ἡ ἐξέτασις ἐξηκολούθει προφανῶς ὑπὲρ αὐτῶν. Μετὰ τινὰς μηδαμινὰς ἐρωτήσεις περὶ αὐτῶν καὶ τοῦ γαλλικοῦ ἀλαβήτου, καὶ περὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ὁ πρόεδρος εἶπεν ὅτι βέβαια ἦσαν κεκμηκότες, καὶ διέλυσε τὸ φοβερὸν δικαστήριον. Ὁ δικαιοκτῆς τῆς ἐπαρχίας ποιῶν τὴν περὶ τούτου ἐκθεσίαν του πρὸς τὸν αὐτοκράτορα εἶπεν ὅτι ἐξετάσας καλῶς τὸ δέριμα καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν δεσμιῶν καὶ ἐρωτήσας αὐτοὺς λεπτομερέστερον, ἐπέισθη ὅτι ἦσαν, ὡς ἔλεγον, Γάλλοι καὶ ἱεραπόστολοι, καὶ ὅτι τὸ κάλλιστον ἤθελεν εἶναι νὰ σταλθῶσιν εἰς Καντῶνα πρὸς τοὺς ἐαυτῶν συμπατριώτας.

Εὐθηνὰ τὴν ἐγλύτωσαν· Καὶ εἰς αὐτὰ τὰ δικαστήρια τῆς Κίνας ὑπάρχουσι μηχαναὶ ἀπεριγράπτου φρίκης· ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῆς δικαιοσύνης βασιίζεται ἐπὶ συστήματος βίας καὶ διαρθοῦς. Τὰ δικαστήρια ἐνοικιάζονται ὑπὸ τῶν Μανδρινῶν, οἵτινες πράττουσι τὰ τοῦ δικαστοῦ καὶ ἀρπάζουσιν ὅσα χρήματα δύνωνται ἀπὸ τοὺς διατελοῦντας ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν. « Ἐάν ἦναι θεμιτὸν, εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν πρὸς τὸν Κύριον Οὐκ, τὸ νὰ πλουτήσῃ τις διὰ τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου, διατί νὰ ἦναι ἀθέμιτον τὸ νὰ πλουτήσῃ διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης; » Ὁ τρόπος καθ' ὃν ὁ δικαστῆς οὗτος ἀνέπτυσσε τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης ἦτο νὰ σέλλῃ τρεῖς ἢ τεσσαρὰς βραδιούργους νὰ ὑποκινήσωσι δίκας καὶ νὰ δωροδοκῆται παρ' ἐκατέρου τῶν δικιδίων. Κατὰ τὸν Κινεζικὸν νόμον δικαστῆς ἐκδίδων ἄδικον ἀπόφασιν ὑπάγεται εἰς μαρτίωσιν, ἀλλ' ὁ αὐστηρὸς οὗτος νόμος ἐμετριάσθη μεγάλως ὑπὸ διατάγματος τοῦ αὐτοκράτορος Ἰζαγκ-Χι, τὸ ὅποιον ἐξέδωκε ἐνδίδων εἰς πολλὰς ἰκεσίας ὑπὲρ μεταβρύθμισις τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῶν δικῶν.

Τὸ πολῦτιμον τοῦτο πολιτικὸν ἐγγράφον ἐκθέτον τὸ φιλόδοξον τῶν Σινῶν, καὶ λέγον ὅτι αἱ δίκαι ἠθελον πολλαπλασιασθῆ εἰς τρόπον τρομακτικώτατον, ἂν δὲν ἐλαμβάνετο πρόνοια πρὸς περιστολὴν αὐτῶν, προσθέτει « Ἐπιθυμῶ λοιπὸν πρὸς πάντας

τούς καταφεύγοντας εις δικαστήρια να φέρωνται ἀνελκούς, και εις τρόπον τοιούτον ὥστε να ἀηδιάσωσι κατά του νόμου, και να τρέμωσιν ἐμφανίζόμενοι ἐνώπιον του δικαστοῦ.

Ὁ ποινικός κώδικς τῆς Κίνας ἐγένετο πρὸ πολλοῦ γνωστός εις τὸν κόσμον διὰ τῆς μεταφράσεως αὐτοῦ ὑπὸ του Σιρ Γεωργίου Στόντονος, και ἴσως εἶναι ὁ βαρβαρικώτατος πάντων. Οἱ δέσμοι ἐξαρτῶνται παντάπασι ἀπὸ τὸ ἔλεος του Μανδαρίνου, ὅστις ἐδρεύει εις τὴν δίκην, και ὅστις δύναται να βεβαιώσῃ ἢ καταδικάσῃ αὐτὸν εις θάνατον κατά τὴν φαντασίαν του. Ὁ γραπτὸς νόμος εἶναι ἀρκετὰ ἀθλιός, και ἡ παραχωρουμένη ἐλευθερία εις τοὺς δικαστὰς καθιστᾷ αὐτὸν δεκάκις ἀθλιέστερον. Εἶναι ἀρκετὰ φρικώδες τὸ να ὑπάρχῃ νόμος διαλαμ-

βάνων ὅτι « ἐν περιβάσει προδοσίας πάντες οἱ ἄρβενες συγγενεῖς του πρώτου βαθμοῦ του ἐνόχου δηλαδή ὁ πατήρ, ὁ πάππος, οἱ πρὸς πατὴρ θεῖοι, οἱ υἱοὶ, οἱ ἐγγονοὶ και τὰ τέκνα τῶν θεῖων του ἀποκεφαλίζονται ἀδιακρίτως. » Ἀλλὰ τὸ ἐξῆς γίνεται αἴτιον πολλῶ μείζονος πρακτικῆς βλάβης « ὅστις δῆποτε φερθῆ εις τρόπον βλάπτοντα τὴν ἰδιοκτησίαν του ἄλλου, ἢ εις τρόπον ἐναντιούμενον εις τὸ πνεῦμα τῶν νόμων, και τοι ἄνευ ἰδικῆς παραβάσεως τῶν διαταγῶν αὐτῶν, θέλει τιμωρηθῆ διὰ τεσσαράκοντα βεβδισμῶν ἢ και ὀγδοήκοντα ἐὰν τὸ ἀτόπημα ἦναι μέγα. » Οἱ δὲ Μανδαρίνοι βέβαια εἶναι οἱ κριταὶ του ἀτοπήματος. Αἱ τιμωρίαι τῶν Κινέζων ποικίλλουσιν ἀπὸ τὸν Κίγγην, ἢτοι ζύλινον περιδέρκιον, μέχρι του βραδέως και ὁ-

Στρατιώτης Κινέζος.

δυνηροῦ θανάτου. Ἡ ποινὴ αὕτη ἐκτελεῖται ὑπὸ του δημίου, ὅστις κρατεῖ κεκαλυμμένον κάνιστρον περιέχον ἀριθμὸν μαχαιρίων σημειωμένων μετὰ τὰ ὀνόματα τῶν διαφόρων μελῶν και μερῶν του σώματος. Ἐμβάλλει τὴν χειρὰ του εις τὸ κάνιστρον, ἀνασύρει ἐξ αὐτοῦ ἓν μαχαιρίον, και ἀποκόπτει τὸ μέρος του σώματος τὸ ἐπ' αὐτοῦ σημειωμένον, εἶτα λαμβάνει ἄλλο και πράττει τὸ αὐτὸ, και οὕτω καθεξῆς ἕως οὗ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τύχῃ να πέσῃ ἐπὶ μαχαιρίου προσδιορισμένου διὰ ζωτικῶν μερῶν. Ἡ μαστιγώσις ὅμως εἶναι ἡ συνηθέστατη τιμωρία και ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲν μεταχειρίζονται καλάμους, ἀλλ' οἱ μεγάλοι ἐγκληματίαι μαστιγούνται διὰ θυμύγγων προσδεδεμένων εις λαβῆς ἐκ

καλάμου. Ὁ Κύριος Οὐκ συνέθη ἡμέραν τινὰ να εἰσελθῆ εις δικαστήριον, ὅπου Μανδαρίνος τις ἐδικάζε διαδόχῳ τινι ληστήν. Ὁ δικαστὴς ἀπέτεινεν εις τὸν δέσμιο ἐρώτησιν εις τὴν ὁποίαν οὗτος ἠρνήθη πεισματωδῶς να ἀποκριθῆ. Ὁ Μανδαρίνος τότε ἔλαβε καλάμους ἐπάνωθεν τῆς τραπέζης και ἐβίβωσεν αὐτὸν εις τὴν πλησίον ἰστάμενον δῆμιον, ἔφερε δὲ τὸν ἀριθμὸν 15. Διὰ τῶν καρπῶν τῶν χειρῶν και τῶν ἀστραγάλων δεθεῖς τότε ὁ δέσμιος ἐκρεμάσθη εις τὴν ἐρσφὴν, εις τρόπον ὥστε τὸ σῶμα του συνεκάρθη τρυφερῶς, και ἐνώ ἐκρέματο οὕτως, ὁ δῆμιος ἐπέτριψεν αὐτῷ τριάκοντα βεβδισμοὺς δις δεκαπέντε κατὰ τὴν συνηθειαν τεμάχια δὲ σαρκὸς κατέπιπτον και τὸ αἷμα ἔρρεε

κρουνηδὸν ἀνὰ πᾶν κτύπημα· ἀλλὰ και αὐτοὺς τοὺς μάρτυρας και τοὺς δεσμίους πρὶν δικασθῆσι μεταχειρίζονται ἐπίσης βαρβαρικῶς. Εἶναι συνηθέστατον, ὅταν ἡ Κινεζικὴ ἀστυνομία συλλάβῃ ὑποπτον κλέπτην και δὲν ἔχῃ πρὸχειρον σχοινίον ἵνα δέσῃ αὐτὸν, εἶναι συνηθέστατον να καρφονηαὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς εις τὸ ἀμάξιον, ἐντὸς του ὁποίου ἀπάγεται εις τὴν φυλακὴν.

Ὁ Κύριος Οὐκ διέτριψε δεκαπενθήμερον εις τὴν πρωτεύουσαν του Σοῦ-Γσουῆν, τὰ μέγιστα εὐνοούμενος ὑπὸ τῶν ἀρχῶν· εις δὲ τὴν ἀναχώρησιν του ἐπετρέπη αὐτῷ συνοδεῖα ἐκ δύο μανδαρίνων και δεκαπέντε στρατιωτῶν. Εἰς ἐκ τῶν μανδαρίνων ἦτο λόγιος και ἀνῆκεν εις τὴν μοναδικὴν ἀριστοκρατίαν τῶν γραμμάτων ἥτις εἶναι ἡ μόνη ἰσοβαρῆς πρὸς τὴν αὐτοκρατορικὴν. Ἦτο, λέγει ὁ Κύριος Οὐκ, δόλιος και λάλας και εις ἄκρον ἀμαθῆς ἤξευρε πολλὰς και μακρὰς δεήσεις πρὸς τὸν θεὸν Κου-Ουάγγ, και ἐκάπηλεν ὅτιον ἀδιακρίτως ὁ σύντροφος αὐτοῦ ἦτο στρατιωτικὸς μανδαρίνος ἐπίσης ἐκδοτός εις τὴν χρεῖσιν του ὁπίου και εις τὴν δολιότητα. Ὁ αὐτοκράτωρ εἶχε διατάξει να μεταχειρισθῶσι τοὺς Γάλλους, ὅπως τοὺς πρώτης τάξεως ὑπαλλήλους του κράτους, να ὀδοιπορῶσιν ἐπὶ φορείων και να καταλύωσιν εις τὰ ἀνάκτορα τῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων. Ἀλλὰ ὁ Τίγγ, ὁ λόγιος μανδαρίνος εἶχεν ἀποφασίσει να κάμῃ μικρὰν κατὰστασιν ἀπὸ τὴν συμφωνίαν τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει διὰ να τοὺς μεταφέρῃ εις Καντῶνα. Κατὰ συνέπειαν τούτου, ἀποῦ ἔλαβε τὰ χρήματα πρὸς ἀγορὰν ἀνεκπαυτικῶν φορείων, ἐκρυψε τὸ ἥμισυ εις τὰ θυλάκιά του και τοὺς ἐπρομήθευσεν ἄλλα μικρότερα και εὐθηνότερα· ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν τῶν σχεδίων αὐτοῦ ὁ Οὐκ ἐγνώριζεν ἐντελῶς τὸν Κινεζικὸν χαρακτῆρα, και ἤξευρεν ὅτι ἐκτὸς τῶν δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας ἤθελεν ὑποφέρει, ἤθελε χάσει και τὴν ὑπόληψιν του, ἂν ἄφνευ να τὸν ἀπατώσιν ἀκολούτως. Οὕτω λοιπὸν μετὰ τὴν ὀδοιπορίαν τῆς πρώτης ἡμέρας εἶπε μετὰ καλὸν τρόπον εις τὸν Τίγγ ὅτι εἶχε ὀργανίσει τὰ τῆς ἐπιούσης και ὅτι οὗτος ἠδύνατο να ἐπιστρέψῃ μόνος εις Τζίγγ-του-φου.

—Μήπως ἐλυσμονήσατε τίποτε; ἠρώτησεν ὁ λόγιος.

—Ὅχι, δὲν ἐλυσμονήσαμεν τίποτε, ἀλλὰ πρέπει να ἐπιστρέψῃτε, ὡς εἶπομεν, εις Τζίγγ-του-φου. Να ὑπάγετε εις τὸν ἀντιβασιλέα και να τῷ εἴπητε ὅτι δὲν θέλομεν πλέον να ἔχωμεν να κάμωμεν μαζὶ σας.

Ἐ Τίγγ ἐσκίρτησεν ἀπὸ τρόμον και ἠνέφεξε στόμα κεχνηδὸς, ὁ δὲ Οὐκ ἐξηκολούθησεν.

—Ἐὰν ὁ ἀντιβασιλεὺς σας ἐρωτήσῃ διατί δὲν θέλομεν πλέον να ἔχωμεν να κάμωμεν μετὰ ὑμᾶς, δύνασθε να τῷ εἴπητε, ἂν ἀγαπάτε, ὅτι μᾶς ἠπατήσατε και μᾶς ἐκάμετε να ὀδοιπορῶμεν ἐντὸς δύο ἀθλιῶν φορείων, και μᾶς ἐδώσατε μόνον τρεῖς ἀχθοφόρους ἀντὶ τεσσαρῶν.

—Τοῦτο εἶναι ἀληθές! ἔχετε δίκαιον, ἀνεβό-

χασεν εὐθύμως ὁ Τζίγγ. Παρατήρησα καθ' ὅδον ὅτι τὰ φορεῖά σας δὲν ἤρμοζον ποσῶς εις ἀνθρώπους του βαθμοῦ σας. Εἰς ὑμᾶς πρέπει κομψὰ και λαμπρὰ φορεῖα μετὰ τεσσαρὰς ἀχθοφόρους. Τίς δύναται να ἀμφιβάλλῃ περὶ τούτου; Εἶδον σήμερον τὸ πρῶτὸ ὅτι ὑπῆρχε σύγχισις εις τὴν οἰκίαν του Πασ-γγάν και τὰ πράγματα δὲν ἐξετελέσθησαν ποσῶς καθὼς ἔπρεπε. Πρέπει τις να ἀδιαφορῇ πολὺ περὶ τῆς τιμῆς και ὑπολήψεως του ὥστε να ἀποφασίσῃ να προμηθεύσῃ τοιαῦτα ἀνάρμοστα φορεῖα. Ἡμεῖς ὅμως δὲν εἴμεθα ἄνθρωποι του εἴδους τούτου και θέλομεν σας δώσει τὰ κατάλληλα.

Περιττὸν να εἶπω ὅτι πάντα ταῦτα ἦσαν ἀμικτον ψεῦδος, και ὅτι ὁ στρατιωτικὸς Μανδαρίνος δὲν εἶχε σκοπὸν να ἀποχρησθῆ του ἀργυρίου του τόσον εὐκόλως.

Τὴν ἐπαύριον κατέπεισε τοὺς ὀδοιπόρους να ἐξακολουθήσωσι τὴν πορείαν των δι' ὕδατος, και ὅτε ἀνέφερον πάλιν τὸ περὶ φορείων ζήτημα τῆς προτεράϊας τοὺς ἐβεβαίωσε μετ' ὄρκου ὅτι εις τὸ μέρος ἐκεῖνο δὲν εὐρίσκονται ποσῶς τὴν δὲ βεβαίωσιν ταύτην ὑπεστήριζον πάντες οἱ μανδαρίνοι του τόπου ἐκεῖνου στρατιωτικοὶ τε και πολιτικοί.

—Ἀπαντες ἀνεβόησαν ἐν χορῷ. « Πρέπει να ὑπάγητε εις Τζούγκ-τσιγγ, διὰ να εὐρητε καλὰ φορεῖα. »

Ἀλλ' ὁ Οὐκ δὲν ἦτο ἄνθρωπος να γελασθῆ. « Τότε λοιπὸν, εἶπεν εις τὸν Τίγγ, « Πρέπει να σταίγητε ἄνθρωπον εις Τσουγκ-τσιγγ διὰ ν' ἀγοράσῃ. Ἡμεῖς περιμένομεν. » Σφοδρὰ τρικυμία ἠγέρθη εις τοὺς λόγους τούτους. Κατὰ τὰς διαταγὰς του αὐτοκράτορος πᾶν μέρος δι' οὗ ἤθελεν διέλθει οἱ Γάλλοι, ὄφειλε να χορηγῆ αὐτοῖς τὰ πρὸς τροφήν, και διὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασις αὕτη τῶν Γάλλων ἤθελεν ὑποβάλει τὴν πόλιν αὐτῶν εις τὴν δαπάνην τῆς διατροφῆς αὐτῶν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας. Ὅλον τὸ δικητικὸν σῶμα ἤρχισε να ψεύδεσθαι φρικωδέστατα, προσπαθοῦντες να καταπεισῶσι τὸν κύριον Οὐκ να ἀναχωρήσῃ· ἀλλ' οὗτος ἔμενεν ἀκλόνητος ὡς βράχος. « Ἄνθρωποι, ὡς ἡμεῖς, εἶπε, δὲν μεταβάλλουσι ποτὲ γνώμην. » Τέλος μετὰ πολύωρον, σφοδρὰν και θυμώδη συζητήσιν τὰ ζητούμενα φορεῖα ἐφέρθησαν, ὁ Τίγγ ἠνγκικάσθη να πληρώσῃ δι' αὐτὰ, και ὁ Κύριος Οὐκ ἐξηκολούθησε τὴν ὀδοιπορίαν του σεμνυόμενος διὰ τὸν ἠθικὸν θρίαμβον αὐτοῦ κατὰ του μανδαρίνου.

(Ἔπεται συνέχεια.)

Γνωμικὰ του Φιλοκάλου.

Ὁ μὴ εὐεργετῶν τὴν κοινωνίαν πλούσιος δὲν ἔχει δικαίωμα του ἀπαιτεῖν σέβας παρὰ τῶν συμπολιτῶν του.

Πρὸς τοὺς θησαυρίζοντας μόνον πρὸς ἰδίαν ἐαυ-

των δαπάνην και σπατάλην αρμόζει τὸ τῆς Ἰταλικῆς παρημίας « Chi mangia solo crepa solo. »

Εἰς ὅποιον δὴποτε στάδιον καὶ ἂν ἀποβλέπη τις, εἰς ὅποιαν δὴπο-ε ὑπεροχὴν, ἢ ἐκ τῆς ἐπιτυχίας ἠδονῆς καὶ ἀπόλαυσις ἔχει στενωτάτα ὄρια, ἐκτὸς οἱ σκοποὶ του δὲν ἔχουσιν ὡς ἐλαττήριον εὐγενῆ τινα, καὶ μέγαν καὶ φιλόανθρωπον σκοπόν.

Παράδοχος φειδωλία.

Λέγεται ὅτι ὁ μέγας καὶ γενναῖος Βύρων ὅστις ἐδαπάνησε τὴν περιουσίαν του ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, ἐν Ἰταλίᾳ εὐρισκόμενος ἐμάλλωσε μὲ τοὺς ναύτας τοῦ δρόμου του (yacht) περὶ διαφορᾶς ἐλίγων σιλινίων τοῦ μισθοῦ των· ἐγὼ δὲ ἐγνώρισά ποτε Ἀγγλον ἰατρὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅστις πολλάκις εἶχε φιλοδωρήσει ἀδάμαντας καὶ ἄλλα πράγματα μεγάλης ἀξίας, καὶ ὅμως ἡμέραν τινὰ εἶδεν τὸν ὑπὲρ τῆς του, διότι ἠγόρασε πέντε παραδῶν μαρούλια περισσότερον τοῦ δέοντος!

Υδροστατικὴ παρατήρησις.

Πρὸ τινων ἐτῶν εὐρισκόμεν ἔν Θεσσαλονίκῃ καὶ φίλος μου τις μοι ἐδιηγήθη τὸ ἐξῆς.—« Εἰς τὴν ἐν Οὐρουτζικίῳ ἀγροτικῇ οἰκίᾳ ἔχω δεξαμενὴν τῆς ὁποίας ὁ σωλὴν ἐνεφράχθη, καὶ τὸ ὕδωρ αὐτῆς πλημμυρίσαν ἔχυνετο πανταχόθεν. Ἐμίσθωσα λοιπὸν Βούλγαρον τινὰ ἐργάτην ὅστις λαβὼν τρυπάνην εἰσῆλθεν εἰς αὐτήν, ἀλλ' ἀντὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ ἐκκαθάρῃ τὸν σωλῆνα τὸν εἶδον προσπαθοῦντα ν' ἀνοίξῃ ἄλλην τρύπαν ἄνωθεν τοῦ σωλῆνος.— «Τί κάμνεις αὐτοῦ τῷ λόγῳ· πῶς δὲν ἀνοίγεις τὸν σωλῆνα;»—« Τσελεπῆ, μοι λέγει τέλω ν' ἀνοίξω μιά τρύπα ἀπὸ πάνω νὰ χυτῆ κομμάτι νερὸ, γιὰ τί εἶναι βατὸ καὶ ντὲν μπορῶ νὰ σκάψω.—«Καὶ πῶς δὲν ἀνοίγεις τὴν μεγάλην τρύπαν ποῦ εἶναι τὸν πάτον;»—Τσελεπῆ, ντὲν μ' ἐμποδιίζει τὸ νερὸν ἀπὸ κάτω, τ' ἀπάνω μ' ἐμποντίζει. » Τοῦτο μὲς ἐνθυμίζει τὸν ἀμυναίαν ἔχοντα σχολαστικόν.

Φρικῶδες συμβάν.

Ἀμφιβάλλομεν ἂν ἐφρίξαμέν ποτε περισσότερον ἢ εἰς τὴν ἐξῆς διήγησιν. Συνέβη δὲ πρὸ δέκα ἐτῶν εἰς τι χωρίον τῶν περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Νέος τις ἐκδοτος εἰς τὸ ποτὸν ἐνῶ ἐσπέραν τινὰ ἦτο ἰστὸ κέφι, τοῦ κατέβη νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἐρωμένην του. Τὴν ἐσπέραν ταύτην ἢ νεάνης συνέβη νὰ ἦναι μόνη ἐν τῇ οἰκίᾳ μετὰ τινος φίλης τῆς· περὶ δὲ τὴν δεκάτην ὥραν ἐφθασεν ὁ νέος εἰς τὴν οἰκίαν εἰς πολὺ χειροτέραν κατάστασιν, ὃ δὲ παράδοχος αὐτοῦ τρόπος τοῦ πλησιάζειν

τὴν θύραν ἔκαμε τὰς νεανίδας νὰ ὑποπτεύωσιν, ὅτι ἡ οἰκία ἐπολιορκεῖτο ὑπὸ ληστῶν. Ἐκρουσαν εἰς τὴν θύραν καὶ ἐζήτησε νὰ εἰσέλθῃ, ἀλλ' ἡ νεανικῆς μέτης βραγχώδης φωνὴ του καὶ βαρεῖα γλῶσσά του καθίστων αὐτὸν ἀγνώριστον, καὶ διὰ τοῦτο αἱ κυρίαὶ ἠρνήθησαν νὰ τῷ ἀνοίξωσιν· οὗτος δὲ ἀπόφρασιν ἔχων νὰ εἰσέλθῃ, ἤρχισε νὰ κάμῃ ἐπικνηλημένως ἐφόδους, κτυπῶν καὶ λακτιζῶν τὴν θύραν· τέλος δὲ μετὰ μακρὰν σειρὰν ἀπληπισμένων λακτισμάτων, μία ἐκ τῶν σαθρῶν σανίδων τῆς θύρας ἐθραύσθη, καὶ τὸ σκέλος τοῦ πολιορκητοῦ ἐχώθη εἰς τὸ ἄνοιγμα, καὶ πᾶραυτα μία ἐκ τῶν δύο νεανίδων ἤρπασεν αὐτὸ καὶ τὸ ἐκράτει σφιγγὰ, ἢ δὲ ἕτερα δρᾶξασα πριονίου ἐπεχείρησε νὰ κάμῃ χειρουργικὴν ἐγχείρισιν, καὶ ἤρχισε νὰ πριονίζῃ τὸ σκέλος! Ἐνῶ δὲ ἡ μία ἐξηκολούθει νὰ κρατῇ δυνατὰ, ἡ ἕτερα ἐπριονίζε μὲ ὄλην τῆς τὴν καρδίαν, ἕως οὗ τὸ σκέλος ἀπεχωρίσθη ἐντελῶς ἐκ τοῦ σώματος! Στερηθεὶς λοιπὸν τῆς κνήμης του ὁ ταλαίπωρος θιασώτης τοῦ Βάκχου ἔπεσεν ὑπτίως, καὶ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ἔκειτο τὸ ἐπίλοιπον τῆς νυκτός. Ἐν τούτοις αἱ Κυρίαὶ κατελήθησαν ὑπὸ τρόμου καὶ παρ' ἄλλογον νὰ τὰ χράσωσι. Ἡμέρας δὲ γενομένης διεδόθη εἰς ὄλον τὸ χωρίον ὅτι μία ἐκ τῶν νεανίδων εἶχε συμβοηθήσει εἰς τὴν ἀποκοπὴν τοῦ σκέλους τοῦ ἐραστοῦ τῆς! Ὁ ταλαίπωρος νεανίας ἔζη ἀκόμη, καὶ πᾶραυτα μετεπέμψατο τοὺς συγγενεῖς του, οἵτινες μετέφερον αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐνθα διὰ τῆς δευτέρας περιποιήσεως καὶ θεραπείας βαρυνθὲν καὶ ὡς ἐκ θαύματος ἀνέλαβε, καὶ ζῆ μέχρι τῆς σήμερον. Ἐδυσκολεύθημεν πολὺ νὰ πιστεύσωμεν τὸν διηγηθέντα ἡμῖν τοῦτο, διότι εἰς τὸ διάστημα τῆς νυκτός εἵπομεν ὅτι τὸ αἷμα ἤθελεν ἐκρεύσει τοσοῦτον ὥστε νὰ μὴ ἀφήσει πλέον ζωὴν εἰς τὸν ἀκρωτηριασθέντα, ἀλλ' εἶχομεν ἀδικον, διότι—τὸ σκέλος ἦτο ζῶνον.

Λογοπαίγνια.

Οἱ Σμυρναῖοι ἔχουσι πολλὰς ἀρετάς, ἔλεγεν ἐσχάτως ξένος τις, ἐν τινι συναναστροφῇ.—Μάλιστα, μάλιστα, ἀπεκρίθη παιδίον τι.—στὴ γαίτονα μάς εἶναι μιά, ἐδῶ κοντὰ τὸν Ἁγι-Δημήτρι εἶναι ἄλλη μιά, τοῦ Γεωργάκη τοῦ βολογᾶ ἡ κόρη, καὶ τὸν Ἁγι-Γιάννη τοῦ Κῆρ Δημήτρι τοῦ ψωμᾶ ἢ ἀδελφῆ, καὶ ἄλλαις πολλαῖς.

Κυρία μου μεταλαμβάνετε ὀλίγον ἐκ τοῦ γλυκίσματος τούτου;—Ὁχι, κύριε σὰς εὐχαριστῶ, ἀκόμη προχθὲς ἐμετάλυθα.

Μυιά τις τῶν Ἀθηνῶν (ὁ Καζα-μύας) ἐδάγκασεν ἐσχάτως τὸν Φιλόκαλον Σμυρναῖον.—Οἱ ἀετοὶ δὲν τὰ βᾶλλουσι μὲ τὰς μυίας.

Ἄλλ' ὅτε τὸ ἐπιδόρπισμα διεδέχθη τὰ κρέατα, οἱ ὑπὲρ τῆς ἐκάλυψαν τὴν τράπεζαν ἀπὸ οὐράς, καὶ εἰς ἐν κίνημα τοῦ Ἰσμαὴλ ἀπεσύρθησαν ἅπαντες κλείσαντες τὰς θύρας.

Ἡ σκηνὴ τότε μετεβλήθη.

Τινὲς τῶν σεβασμιῶν ἐκείνων γενειάδων, αἵτινες μοὶ ἐνέπνευσαν τοσοῦτον σέβας, κατέπεσαν καὶ εἶδειν γυμνὰ πρόσωπα νέων. Ἐνταυτῷ πάσαι αἱ ὄψεις μετεβλήθησαν ὡσανεὶ προσωπεῖον πρόσθετον ἀπεσπασθῆ αἰφνης ἐξ ἐκάστης αὐτῶν.

Θύρῳς εὐθυμίας διεδόθη εἰς πάντας τοὺς προσκεκλημένους. Ὁ Ἰσμαὴλ ἐξεπωμάτισε τὰς οὐράς, καὶ τὰ ποτήρια ἐπληρώθησαν μέχρι τοῦ χεῖλους.—Ἐπιὸν καὶ αἱ φωναὶ ἀνυψώθησαν, ἀλλὰ δὲν εἶχεν εἰσέτι φθάσει εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὴν τῆς κραυγᾶς.

—Λοιπὸν εἶπεν ὁ Ἰσμαὴλ, πῶς σὰς φαίνεται ἡ Μίς Σωσάννα, συνάδελφοί μου;

—Ἄρα, εἶπεν ὁ εἰς.

—Θελκτικῆ, προσέθηκεν ἕτερος.

—Θαυμασία, ἀνεθύνησεν σφοδρότερον τρίτος τις;—μάλιστα ἔταν ἐρυθρὰ καθὼς τώρα... Δύνασαι νὰ τὴν κάμῃς ἔ, τι θέλεις φίλε Ἰσμαὴλ.

—Ὡς πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ μου.

—Καὶ τί σκοπεύεις νὰ τὴν κάμῃς; ἠρώτησεν ὁ ἔμπορος Ἐλιέζερ.

—Πρέπει νὰ κάμῃς διάκρισιν, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ μου· σκοπεῖω νὰ τὴν μεταχειρισθῶ εἰς πολλὰ πράγματα, τῶν ὁποίων τὰ ἡμῖς περιπέθ εἶναι μυστικά.

Σταγόνες ἰδρώτος κατέβρεον ὡς μαργαρίται διὰ τῶν συνεσταλῆτων ὀφρύων τοῦ Λάνσσεστερ.

—Μυλόρδε, ἐπανελάθεν ἡ Σωσάννα, πάντες οὗτοι μὲ θεώρουσιν μὲ σφοδρὰν ἐπιθυμίαν, ὡσανεὶ παρετήρουσιν λεπτὸν μεταξωτὸν, ἐκ τοῦ ὁποίου ἠδύνατον νὰ κερδήσωσι μεγάλως. Ὁ πατήρ μου ἔχει διὰ τὴν γενικὴν ζηλοτυπίαν καὶ ἐπεδείκνυε τὸν θησαυρὸν του.

—Βλέπετε, συνάδελφοί μου, ἐξηκολούθησε νὰ λέγῃ μειδιῶν, ὅτι ἡ Σωσάννα δὲν εἶναι δι' ἐμὲ ἀπλῶς κόσμημα πολυτελὲς καὶ ὅμως δὲν σὰς εἶπον ἀκόμη τὰ πάντα. Ὁ κυριώτερος σκοπὸν δι' ἐν τὴν ἔχω προωρισμένην πρέπει νὰ μείνῃ μυστικός· ἀλλὰ πιστεύσατέ μοι ὅτι συνήθως ἐκείνο τὸ ὅποιον δὲν λέγεται εἶναι τὸ κάλλιστον, καὶ ἴσως ὑπάρχουσι παντῆχοντα χιλιάδες λιρῶν στερωτῶν ὑπὸ τὸ μυστήριον τοῦτο.

Οἱ συνεστῶμενοι διέτειναν τοὺς ὀφθαλμούς των. Ὁ Ἰσμαὴλ ἔσυρε μετ' ἀδιαφορίας ἐκ τοῦ κόλπου του τὸ χαρτοφυλάκιον ὅπου εἶχε κρύψει τὰ ὑπὸ τοῦ Ῥοβοᾶμ πλαστογραφηθέντα γραμμάτια.

—Ἄλλ' ἂς πῶμεν! ἀνεθύνησε, καὶ ἂς ὁμιλήσωμεν περὶ ἄλλων πραγμάτων... Ἐλιέζερ, ἀδελφέ μου, μοὺ προεξοφλεῖς ἐν γραμμάτιον τοῦ Λάου, Πήβλς καὶ υἱόν;

—Τὰ χρήματα εἶναι σπάνια, εἶπεν ὁ Ἐλιέζερ, οὕτινος τὸ φαιδρὸν μέτωπον ἐγένεεν αἰφνης σεβᾶ-

ρόν.—Πόσον ἔχει τὸ γραμμάτιον τοῦτο ἀδελφέ Ἰσμαὴλ;

—Τετρακοσίας εἰκοσιπέντε λίρας καὶ ἐννέα σιλίνια, Ἐλιέζερ... Σ' ἀφίνω εὐχαρίστως τὰ ἐννέα σιλίνια διὰ τὴν προεξοφλήσιν.

—Τοῦντι ἐπιθύρουν ὁ γέρων Ἰουδαῖος· θέλω ἐννέα σιλίνια καὶ ἐννέα λίρας διὰ τὴν προεξοφλήσιν... Καὶ τοῦτο τὸ δέχομαι χάριν σου... Ἡξέυρεις ὅτι ἡ προμήθεια εἶναι δύο τοῖς ἑκατὸν, καὶ τότε κάμνει ὀκτὼ λίρας· δέκα σιλίνια, δύο πέννας καὶ ἡμίσειαν.

—Ἐστὼ εἶπεν εὐθύμως ὁ Ἰσμαὴλ,—σὲ ἀγαπῶ, καὶ ὅταν ἀκόμη μὲ γδέρνῃς ὀλοζόντανον, ἀδελφέ Ἐλιέζερ... Ἴδου τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γραμμάτιον, ἐπίσθεν γεγραμμένον παρὰ τοῦ Μάκ-Δούφο καὶ Στώτον τῆς Ἰόρκης.

Ἐδωκε τὸ γραμμάτιον εἰς τὸν Ἐλιέζερ ὅστις ἔθεσεν ἐπὶ τῆς λεπτῆς καὶ ὀξείας ξινός του ζεῦγος διόπτρυν.

Οἱ λοιποὶ προσκεκλημένοι, πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ πατήρ μου εἶχε κάμει σημεῖον συνεννοήσεως ἐπινοῶν, ἐμειδιῶν καὶ ἐθεώρουσιν τὸν Ἐλιέζερ κρύβδην, ὅστις ἐζήτηζε λεπτομερῶς τὸ γραμμάτιον.

Μετὰ τρία ἢ τέσσαρα λεπτὰ ἀφῆρσε τὰ διοπτρα καὶ ἔδωκε τὸ χαρτίον εἰς τὸν πατέρα μου.

—Σκεφθεὶς ὠριμώτερον, ἀδελφέ Ἰσμαὴλ, εὐρίσκω ὅτι δὲν ἔχω χρήματα, εἶπε μὲ τόνον ἀποφασιστικόν.

Ὁ πατήρ μου συνωφρυνθῆ, καὶ σφοδρὰ ἀγανάκτησις ἐξωγραφῆθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του.—Οἱ δὲ γελασταὶ τότε διετέθησαν ὑπὲρ τοῦ Ἐλιέζερ.

—Πρὸ ὀλίγου εἶχετε τὴν διάθεσιν... ἤρχισε νὰ λέγῃ ἐκείνος.

—Ἥλλαξα γνώμην, διέκοψε ξηρὰ ξηρὰ ὁ Ἐλιέζερ.

—Διατί;

—Διότι τὸ γραμμάτιον τοῦτο εἶναι κίβδηλον, συνάδελφέ μου.

Ὁ Ἰσμαὴλ ἐκτύπησε βιαίως τὸν γρόθον του ἐπὶ τῆς τραπέζης. Αἱ φλέβες τοῦ μετώπου του ἐξωγκώθησαν, καὶ δύο ρυτίδες ἀνεφάνησαν ὑπὸ τὴν ἄκραν τοῦ μύστακος του.

—Εἶναι ἀληθές, εἶπε προσπαθῶν νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀταραξίαν του. Οἱ ἀδελφοί μας ἠξέυρουσιν ὅτι δὲν ἤθελα νὰ πάρω τὰ χρήματά σου, Ἐλιέζερ. Τοὺς εἶχον προδιαθέσει καὶ ἠθέλησα ἀπλῶς νὰ κάμω ἐν πείραμα.

—Τότε πάγει καλὰ, ἐπιθύρουν ὁ γέρων Ἰουδαῖος ῥοφῶν βραδέως τὸν οἶνον τοῦ ποτηρίου του.—Λοιπὸν τὸ πείραμα ἀπέτυχεν καὶ τίποτε ἄλλο· Ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὸ γραμμάτιον τοῦτο εἶναι κτήνος.

—Ποῦ σφάλλεις;

—Εἰς πολλὰ μέρη, ἀδελφέ. Ὑπάρχει ἐν δακτυλίδιον περισσότερον εἰς τὴν μονογραφίαν τοῦ Λάου, Πήβλς καὶ υἱόν...

—Εἶναι ἀληθές! ἐμορμύρυσεν ὁ Ἰσμαὴλ, τοῦ ὁποίου ἡ ὀργὴ ἐζήπτετο τρομερῶς.

—Πήγαινε να φωνάξεις τον 'Ροβοάμ αυτό το κτήνος, Μίς Σούκη, μοι είπε, πήγαινε παρευθύς.

'Εγώ δε και τοι τρέμουσα ως φύλλον, δεν εκινύθη. 'Επρωτίμων να αποθάνω, μυλόρδε, παρά να υπάγω να ζητήσω τον 'Ροβοάμ την στιγμήν ταύτην.

'Ο πατήρ μου όμως επανέλαβε την διαταγήν του με φωνήν βροντώδη, και βλέπων ότι δεν υπήκουον, ύψωσε την χειρά του εναντίον μου εις την παραφοράν της λύσεως του...

—Και σās εκτύπησε, μυλαιδή;... διέκοψεν ο Βρίαν ωχρίων και τρέμων.

—'Οχι, μυλόρδε. Η χείρ του κατέπεσε χωρίς να με έγείση, και άφεις έμείωρησεν έξω.

Μετ' όλιγον επανήλθε σύρων τον 'Ροβοάμ εκ της κόμης.

Κεφ. ΙΕΓ'. 'Η δουλεία.

Το πρόσωπον του πατρός μου ήτο τρομερόν, έτε ανεφάνη επί του κατωφλίου.—'Ο 'Ροβοάμ ήμιθνήκε υπό του τρόμου εξέπεμπε γογγυσμούς ανάρθρους.

'Ο πατήρ μου, αν και δεν ήτο κατά το φαινόμενον πολλών ευρωστότερος των ανθρώπων, είχαν όμως τώντι μής άθλητου. 'Αθασε τον 'Ροβοάμ με τόσαν σφοδρότητα, ώστε ο δυστυχής κατέπεσεν εις το άλλον άκρον του δωματίου. Οί προσκεκλημένοι εστράφησαν ήσυχώς καθήμενοι επί των έδρών των, δια να ιδωσι με περισσοτέραν ευκολίαν τί έμελλε να συμβή.

'Ο 'Ροβοάμ έμεινε ακίνητος και κατακαίμενος εις τ'αυτό μέρος όπου είχε πέσει. Το έντρομον βλέμμα του ήτο όλως προσπλωμένο εις το πρόσωπον του πατρός μου. 'Ητο ώχρός ως νεκρός, και οι έν άταξία πλόκαμοι αυτού, ότινες εκάλυπτον κατά το ήμισυ το μέτωπον και τās παρειάς του, καθίστων αυτάς έτι πελιδνοτέρας.

'Η καρδιά μου κατεβλήβετο από φόβον και συμπάθειαν, μυλόρδε, ήρώτων δια του βλέμματος τούς προσκεκλημένους ζητούσα βοήθειαν ύπερ του δυστυχούς 'Ροβοάμ.—'Αλλ' ούδέν άλλο έβλεπον επί των μαρμαρίνων προσώπων αυτών ειμή ψυχράν τινα περιέργειαν και ανυπομονησίαν δια την λύσιν.

'Ο 'Ιουδαίος 'Ελιέζερ ήτο χλωός, και εστριζέτο ότε περιπατεί επί ισχυράς τινος βάρδου εκ καλάμου. 'Η βάρδος αυτή ήτο εστηριγμένη εις τον τοίχον έν τινι γωνία της αίθούσας. 'Ο πατήρ μου, ούτινος το βλέμμα περιήρχετο την στιγμήν ταύτην τον θάλαμον ζητούν όπλον, παρετήρησε την βάρδον και την ήρπασε με απληστίαν. 'Η όργή του κατήντησεν εις παραφοράν. 'Εγέλα και έβρυχάτο προσιμάζων την κτηνώδη εκδίκησίη του.

—Είπατέ μοι, αδελφοί, είπατέ μοι, εφώναζε με φωνήν διακεκομμένην, είπατέ μοι τί πρέπει εις άρχρειον δούλον όστις εκθέτει τον κύριόν του εις την άγχόνην;

—Κατά τās περιστάσεις και τούς τόπους, απε-

κρίθη ο Σαμουήλ. 'Εν έρημία κάμνει τις ότι θέλει έν Λονδίνο όμως χειρίζεται φρόνησις, και το πολύ πολύ ένας καλός βιβδισμός άρκεσι προς τιμωρίαν.

—'Ο Καλός βιβδισμός μοι φαιίνεται ότι συνδέει την φρόνησιν με την δικαιοσύνην, υπέρκρουσεν ο γέρον 'Ελιέζερ με σοβαρότητα.

'Ο 'Ισμαήλ διήλθε με δύο πηδήματα το διάστημα, το όποιον τον διεχώριζεν από τον 'Ροβοάμ, και ή βαρεία βάρδος εξέπεμψε ήπρην κρότον καταπίπτουσα επί της έσφοδος του δυστυχούς αλάλου, όστις εξέτεινε τās δύο χειράς του ίκσευτικώς: ο 'Ισμαήλ κατέβαλεν αυτάς δια του δευτέρου κτηπήματος και επειδή ή μανία του ήξανε καθόσον εκίνει το όπλον του με λύσσαν τυφλήν, ανενδότης και άδιακόπως εις διάστημα ενός λεπτού.

'Ηκούοντο αί υπόκωφοι οίμοιγαί του 'Ροβοάμ, όστις είχε καταπέσει, και ο ακατάπαυστος κρότος της βάρδου ήτις έμωλώπιζε τās σάρκας του. Καθόσον δε εκτύπα ο 'Ισμαήλ παρεφέρετο και έλεγεν!

—'Α! κάμνεις ένα κρίκον περισσότερον εις την μονογραφίαν των Δάου, Πήβλς και υιών, άρχρειε κακούργε... 'Α! εξωλέστατον ζώνον, τρέμεις όταν χαράττης το Π. των Πήβλς... Προδότα, ανάξει, δολοφόνε, κάμνεις λάθη όρθογραφικά εις έν γραμματίον... Τά κάμνεις αυτά δια να με κρεμάσουν, άρχρειε, ζώνον ακάθαρτον... Νά! νά! νά! (και εκαστον κτύπημα, μυλόρδε, ήτο τρομερόν). Νά! 'Αθλιε, νά! 'Ιουδα!...

'Ο 'Ισμαήλ εστάθη ασθμαίνων ή μούλυδος έπεσεν από την χειρά του, και έρρίφθη και αυτός κεκμηκός επί τινος έδρας.

Είχα κλείσει τούς όφθαλμούς δια να αποφύγω όσον ήδυνάμην το φρικτόν τουτο θέαμα.—'Ότε δε έπαυσεν ο θαρμός, ήκουσα τούς προσκεκλημένους ψιθυρίζοντας περί εμού.

—'Ο 'Ροβοάμ απέθανεν, είπεν ο 'Ισμαήλ μυκτηρίζων.

—'Ο αδελφός 'Ισμαήλ έχει φοβερά χέρι προσέθηκεν έτερος. Πώς του της κατέδαζει!

—Φοβούμαι ότι μ' έσπασαν την βάρδον μου, έμορμύρισεν ο γέρον 'Ελιέζερ με δυσαρέσκειαν.

'Ότε δε ήνώξα τούς όφθαλμούς είδον εις το μέρος, όπου πρό όλίγου ήτο γονιπετής ο 'Ροβοάμ, σωρόν ακίνητον, όστις δεν έδιδε κανέν σημεϊον ζωής.

'Αλλά μετ' όλιγον ο σωρός ούτος εκινήθη βραδέως, και ο 'Ροβοάμ ανορθωθείς εστάθη απέναντι του πνευστιώντος 'Ισμαήλ, εκράτει εις την χείρα του τρομερόν βάκτρον ένόμισα ότι πλέον ο πατήρ μου ήτο χαμένος.

'Αμέσως έρρίφθη δι' εμφύτου όρμής ήτις ήτο ισχυροτέρα της θελήσεώς μου, μεταξύ του 'Ισμαήλ και του 'Ροβοάμ, ο πατήρ μου έτρεμεν ήδη. 'Ο άλλος ιστάμενος όρθιος και έχων το σώμα όλιγον κεκλιμένον προς τās όπίσω έφαινετο έτοιμος να κτυπήση. Οί όφθαλμοί του ήκτινοδόλουν πυρώδεις αστραπάς υπό τās συγκεχυμένες τρίχας των όφρύ-

ων του: οι μής του προσώπου του συνεστέλλοντο απειλητικώς με σφοδράν έκφρασιν. 'Όλη ή άθυμία ήτις τοσοούτον με συνεκίνησε πρό όλίγου εξέλιπε, και πυρ σφοδρόν είχαν άντικαταστήσει την βαρείαν εκείνην ψυχρότητα του γήρατος το όποιον αί όδύνα και ή κάθειρξις είχαν έντυπώσει επί του προσώπου αυτού. 'Ητο τρομερός και ισχυρός, διότι την στιγμήν ταύτην ήτο ελεύθερος.

'Εν τούτοις οι προσκεκλημένοι δεν εκινούντο: ή άπροσδόκητος αυτή λύσις καθίστα το δράμα μάλλον ενδιαφέρον και άπλως θεώρουν τās γινόμενα.

—'Ελεος, καλέ μου 'Ροβοάμ! ανεβόησα, γενού 'Ιλαως προς τον πατέρα μου, δι' αγάπην μου!

'Αλλ' ούτος εκαιε κίνημα ύπεροπτικόν και σφοδρόν δια να με διατάξη να απομακρυνθώ. 'Εγώ δε άντέστην κατ' αυτού ως προγουμένως είχαν άντισταθί κατά του 'Ισμαήλ, όστις έλαβε καιρόν να σκεφθί: δεν ήτο δε άνθρωπος να παραβλέψη την στιγμήν ταύτην της αναβολής, την όποιαν τή έχορρήγουν.

—'Ρουθήμ, ανεβόησεν εις την γερμανικήν γλώσσαν, την όποιαν δεν έννοιε ο 'Ροβοάμ, —πίασε τον από τον λαϊμόν, αδελφέ μου: σοι δίδω δέκα λίρας.

—Είσαθε μάρτυρες; είπεν ο 'Ρουθήμ εις τούς προσκεκλημένους.

—Είμεθα μάρτυρες, απεκρίθησαν ούτοι ο 'Ισμαήλ Σπένσερ ύπεσχέθη δέκα λίρας.

'Ο 'Ροβοάμ έδίστασεν επί μίαν στιγμήν ακούων τās λέξεις ταύτας προφερομένας εις γλώσσην άγνωστον εις αυτόν.—'Ο 'Ρουθήμ εσηκώθη όσυχώς και έπροχώρει προς αυτόν άροποδητή.

'Ηνώξα τότε το στόμα δια να τον ειδοποιήσω, αλλ' ο πατήρ μου επάτησε ταχείως το άπόμακτρόν του επί των χειλέων μου.

Την αυτην δε στιγμήν οι δύο βραχιόνες του 'Ρουθήμ περιεπύχθησαν περι τον λαϊμόν του 'Ροβοάμ, ούτινος το πρόσωπον κατέστα πάραυτα πορφυρόν. 'Η βάρδος έπεσεν εκ των χειρών του, εξέπεμψεν υπόκωφον όλολυγμόν, και εκλεισε τούς όφθαλμούς, χωρίς να προσπαθήση να άντισταθί περισσότερον.

—Μή τον σφίγγης; 'Ρουθήμ, είπεν ο πατήρ μου, δεν πρέπει να τον φονεύσωμεν...—'Ο θάνατός του δεν ήθελεν αφαιρέσει ένα κρίκον από την μονογραφίαν των Δάου, Πήβλς και υιών... Μή τον σφίγγης; ή λύσση του επέρασε... Τόν γνωρίζω; θά ήσυχάση.

—Τούτο είναι δικήσας δουλεία, αδελφέ 'Ισμαήλ, απεκρίθη ο 'Ρουθήμ, άφεις τον λαϊμόν του δυστυχούς 'Ροβοάμ.

Κίνημα τρόμου κατέλαβε τούς προσκεκλημένους. 'Εκαστος αυτών έπεριμενε να ιδη τον άλλον έπιτόμενον κατά του πατρός μου. 'Αλλ' ούδέν τοιούτον έπραξε.

—Γονάτισον! ανεβόησεν ο πατήρ μου.

'Ο 'Ροβοάμ εγονάτισεν: ο δε πατήρ μου περιέστρεψε την τρομεράν βάρδον άνωθεν της κεφαλής του, αλλά δεν τον εκτύπησε.

—Σε συγχωρώ είπε, διότι είσαι κτήνος. Σε έ-

κτύπησα, καθώς ήθελον κτυπήσει σκύλον ή ίππον λοιπόν όταν κτυπή τον σκύλον ή το ίππον μου, σκέπτομαι πριν τον φονεύσω, όχι προς χάριν του, αλλά δια το συμφέρον μου, επειδή φοβούμαι μη ζημιωθώ... 'Ανάθε πάμιν εκει επάνω, και εργάζου, ακούεις; είδεμή, αλλοίμονον εις εσε!

'Ο 'Ροβοάμ εσηκώθη, εκλινε την κεφαλήν και διευθύνθη προς την θύραν. 'Επί του κατωφλίου εστράφη προς τās όπίσω, και έφριξα πάλιν ιδούσα το βλέμμα το όποιον εξηκόντισε την στιγμήν ταύτην κατά του πατρός μου.

'Απασα ή εκδίκησίς του περιείχετο εις το βλέμμα τουτο.—Οί προσκεκλημένοι του πατρός μου ήσθάνθησαν την σημασίαν του ως και εγώ.

'Εμείναμεν εξ περιόπου μήνας εισέτι έν Λονδίνο μετά την σκηνήν την όποιαν σās διαγράθην, αλλ' εκτοτε έπαυσεν ή κάθειρξις μου.

'Ο πατήρ μου μ' εκαιε να έννοήσω, ότι άνήρ τις του όποιου ή συνάντησις ήτο δι' έμέ πολύ έπφοδος, είχαν αναχωρήσει εκ της πόλεως. 'Ως εκ τούτου δε μοι επέτρεπε να ήπαύω, να πήγαινω εις τον Περιόλον, και ένίοτε μάλιστα να περνά ώρας τινάς εις το θέατρον.—'Πανταχού με συνώδευσεν ο πατήρ μου και κατείχε παρ' έμοι την προτέραν θέσιν του 'Ροβοάμ.

—'Ιδε πόσον φαίνεσαι ωραία εις όλους, Σούκη, μοι έλεγε: μετά δύο ή τρία έτη οι έπανοι ούτοι, οι όποιοι εξέρχονται όταν διαβάινθη, από τās στόματα τώσων ευγένων λόρδων, θά εισέρχωνται κατ' ευθείαν εις την καρδίαν σου...Θά αγαπάς, Σούκη, και θά είσαι ευτυχής.

'Απασα ή οικία των 'Αγγών του 'Αγαθού ήτα του λοιπού εις διάθεσίη μου: μόνον δε οι ύπνρέται διατάχθησαν να μη όμιλώσι ποσώς προς έμέ.

Νά σās το είπω μυλόρδε; ότι ήγάπων περισσότερον τότε ήτο το να πήγαινω να καθήμαι ώρας τινάς έν τη φυλακή του δυστυχούς 'Ροβοάμ. 'Η παρουσία μου την παρηγόρει, και ήμην ευτυχής δι' όσον ήδονήν επροξένουν αυτώ.

Μοι έδειξε παράδοξα πράγματα έν απουσία του πατρός μου, και με έδίδαξε την χροσίη των μύρων και των χρισμάτων, άτινα ήσαν έν τώ τεχνουργείω επί του καλλωπιστήριου.

'Ημέραν τινά εσηκώθη εκ της τραπέζης όπου ειργάζετο ακαταπαύστως και εξέτεινε τās νεναρκωμένα μέλη του. 'Επειτα δε τινάξας την μακράν και άτακτον κόμην του, ήρχισε να γελά.

'Ηξεύρετε, μυλόρδε, πόσον έκφραστικόν είναι το πρόσωπον των άλλων. Το μειδιάμα του δυστυχούς εκείνου 'Ροβοάμ όμιλει άρελώς, και έφαινετο ότι έλεγεν:

—'Α! μίς Σούκη, θά σοι δείξω τι εκπληκτικόν.

Με έλαβεν εκ της χειρός και με ώδήγησε προς το καλλωπιστήριον πρό του όποιου εκάθησε.—Το κίνημά του ήτο πλήρες εμφάσεως, και όμοιάζε προς τās χειρονομίας των θαυμαστοποιών, πριν εκτελέσσει τās περιεργαστάτας στροφάς των.

'Ελαβε πέντε ή έξι ριάλας την μίαν μετά την

ἄλλην, τὰς ὁποίας ὁσφρανεῖς ἔθεσε χωριστά ἔπειτα μοι ἔκαμε νεύμα νὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς.— Ἐγὼ δὲ ὑπῆκουσα διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

Ὁ Ῥοβοάμ, μυλόρδε, ἦτο ἐκ τῆς Ἀνατολῆς. Τὸ μελάγχρουν καὶ λάμπον χρώμα του εἶχεν ἰδιαιτερόν τινα χρωματισμὸν ὅστις ὁμοιάζε κατά τι πρὸς τὴ τοῦ Ἰσμαήλ Ἡ κόμη του ἦτο μελανοτάτη ὡς καὶ τὸ γένειόν του.

Ἐμείνα δύο περίπου λεπτά, ἔχουσα κλειστοὺς τοὺς ὀφθαλμούς. Μετὰ ταῦτα ὁ Ῥοβοάμ μοι ἤγγισε τὸν βραχίονα ἐκπέμψας γυλλισμὸν ξηρὸν καὶ λαρυγγώδη, ὅστις ἦτο ὁ τρόπος αὐτοῦ τοῦ μειδιᾶν.

Ἠνέωξα τοὺς ὀφθαλμούς, ἀλλ' ἐν συνειδήσει σὰς λέγω δὲν τὸν ἀνεγνώρισα, μυλόρδε, καὶ ὠπισθοχώρισα πολλὰ βήματα ἔντρομος, ἐνῶ αὐτὸς ἐγέλα ἐκ καρδίας.

Μαγική τις μεταβολὴ ἔγεινεν ἐπ' αὐτοῦ.

Τὸ πρὸ εὐχρηστίας ὑπόμελαν χρώμα του ἔγεινεν ἀμαυρὸν καὶ ἄχρουν, ὡς ἡ χροιά, μυλόρδε, Τυρρέλου τοῦ τυφλοῦ, τὸν ὁποῖον ὀνομάζετε σὶρ Ἐδμόνδον Μακκηνσὴν...

—Σὶρ Ἐδμόνδον Μακκηνσὴν! ἐπανελάθε μηχανικῶς ὁ Βρίαν δὲ Ἀνσέστερ, οὐτινος τὸ πνεῦμα ἐφαίνετο κυριευμένον ὑπὸ συγκεχυμένης καὶ ἐπιπόνου σκέψεως.—Οὐδεμία σύγκρισις ἠδύνατο νὰ ἦναι ἀκριβεστέρα ἐπανελάθειν ἢ Σωσάννα. Ηερβεβλημένη ὑπὸ τῶν ὠρῶν διαχρωματισμῶν τοῦ ἀλαμποῦ καὶ ἀλευρώδους ἐκείνου δερμάτος οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ῥοβοάμ ἀπέβαλον τὴν ἀγρίαν ὄψιν αὐτῶν... Ὁμοιάζε πρὸς Εὐρωπαϊόν, πρὸς Ἀγγλον, πρὸς ἐπαίτην τοῦ Λονδίνου, ἀποκτηνωθέντα ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίας, καὶ τασούτω μάλλον καθ' ὅσον ἡ μακρὰ καὶ μέλαινα κόμη του ἐκρέματο εἰς πλοκάμους ἀσηματιστοὺς ἐπὶ τοῦ λευκανθέντος μετώπου του, καὶ ἐμίγνυτο μετὰ σκληρὰς τρίχας τοῦ ἀποχρωματισθέντος γενείου του.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ οὐδεμία θορὴ τοῦ προσώπου του διετήρησε τὸ φυσικὸν χρώμα αὐτῆς...

—Καὶ ἡ μεταβολὴ αὕτη ἐξημέρου τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του, κυρία μου, ἠρώτησεν ὁ Βρίαν σίνου.

—Ἡ μεταβολὴ αὕτη μυλόρδε, τὸν ἐδείκνυεν ἠπιώτερον, καθὼς ἀφήρει ἀπ' αὐτοῦ πᾶν τὸ χαρακτῆρίζον τὸ ἦθος ταῦ... Τὸ τραχὺ ἐκεῖνο πρόσωπον εἶχεν αἰφνης καταστῆ ἀσήμαντον καὶ ὅμοιον πρὸς τὰ πρόσωπα πάντων τῶν δυστυχῶν, τοὺς ὁποίους ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἡδούς.

—Αἱ ἐπρόφραξεν ὁ Βρίαν βεμβάζων καὶ ὡς ἀνθρωπος ὅστις σκέπτεται βαθέως, —ἐπεθύμουν πολὺ νὰ ἀκούσω τὸν σὶρ Ἐδμόνδον Μακκηνσὴν νὰ ὁμιλῇ, κυρία μου, ὅταν δὲν κινδυνεύει τὴν φωνὴν του.

Ἡ Σωσάννα ὕψωσεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἀνήσυχον καὶ ἐταστικόν.

—Ἀλλόκοτος ἰδέα, κυρία μου, ἀπεκρίθη οὗτος, διῆλθε τὸν νοῦν μου... Εὐαρεστήθητε νὰ ἐξακολουθήσητε. . . Ὁ νοῦς, ἀφ' ὅτου σὰς ἀκούω, ἐργᾶται,

καὶ μετὰ κἀμνει νὰ ὑποθέσῃ πράγματα ἀδύνατα... Ἀλλὰ θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν πραγματικὸν βίον, Σωσάννα, προσέθηκε μετὰ φωνὴν περιπαθῆ καὶ μειδιῶν ἐλαφρὰ θὰ εἰσέλθωμεν μετ' ὀλίγον διὰ νὰ γίνωμεν εὐτυχεῖς καθὼς ὄλοι... Σήμερον θὰ παρέλθῃ τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τῶν παραδόξων συμβάντων σου... Θὰ κλείσωμεν, δόξα τῷ θεῷ, τὴν φαντασιώδη ταύτην μυθιστορίαν ὅσον τάχιστα... καὶ πόσον θὰ ἦσαι εὐγενῆς γυνὴ ἐν τῷ κόσμῳ, Σωσάννα, σὺ, τῆς ὁποίας ἡ καρδία ἐπὶ τοσοῦτον ἀντέστη εἰς τὴν θανατηφόρον ἐπιβροχὴν τῆς ἀτμοσφαιρας ἐκείνης τῶν κακιῶν καὶ ἐργλημάτων, ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρελήθειν ἡ νεότης σου.

Ἡ νέα κόρη ἐφαίνετο ὅτι συνήγαγεν ἅπασαν αὐτῆς τὴν προσοχὴν διὰ νὰ αἰσθανθῆ καλλίτερον τοὺς εὐέλπιδας τούτους λόγους. Θεσπέσιον μειδιάμα περιπλανᾶτο ἐπὶ τῶν ὠραίων χειλέων τῆς, καὶ οἱ ὕγροι ὀφθαλμοὶ τῆς ἐξέφραζον εὐγλώττως τὴν εὐγνωμοσύνην τὴν διὰ τὴν ὑποσχεθεῖσαν εὐτυχίαν.

—Ὁ δυστυχῆς Ῥοβοάμ ἐτέρπετο ἀφελῶς διὰ τὴν ἐκπληξὴν μου, ἐπανελάθε μετὰ λεπτά τινα σιωπῆς. Μοι ἐδείκνυε τὴν κόμην του, ἔπειτα τὰς ριζὰς διὰ νὰ με διδάξῃ ὅτι περιεῖχον ὑγρὰ τὰ ὁποῖα μετέβαλλον ἐν ἀκαρεῖ τὸ χρώμα τῶν τριχῶν ἀκροῦθως μοι ἐδείκνυε τὴν παρειὰν του καὶ τὰ ἐπιχρῆματα, καὶ ὁ λαρυγγώδης γυλλισμὸς του ἐξέφραζε τὴν εὐθυμίαν αὐτοῦ.

Αἰφνης εἶδον νὰ τρέμωσιν οἱ μῦς τοῦ προσώπου του. Δὲν ἠρρυθρίασε, διότι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐρυθρίασῃ ὑπὸ τὸ κάλυμμα δι' οὗ εἶχε καλύψει τὴν ὄψιν του, ἀλλ' ὁ ὀφθαλμὸς του ἐστράφη ἔντρομος πρὸς τὴν θύραν.

Ὁ Ἰσμαήλ ἦτο ἐπὶ τοῦ κατωφλίου.

—Τί εἶναι αὐτά, ἠρώτησε συνοφρουόμενος.

—Ἐγὼ παρεκάλεσα τὸν Ῥοβοάμ, κύριε... ἤρχισα νὰ λέγω.

—Λέγε ψέματα Σούκη, λέγε ψέματα κόρη μου, διέλοψε μετὰ πραότητος.

—Εἶναι πολὺ ἀναγκαῖον νὰ μάθῃς τὴν τέχνην ταύτην... ἀλλὰ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Βεσζέβουλ, δὲν πρέπει νὰ ἐρυθρίωξαι διὰ τόσον μικρὰ πράγματα, μίς Σωσάννα... Πρέπει νὰ ἐρυθρίωμεν μόνον διὰ τὰ ἐπιζήμια πράγματα, κόρη μου.

Ἐπειτα δὲ προὐχώρησε πρὸς τὸν Ῥοβοάμ, τοῦ ὁποίου ἔσυρε σκληρῶς τὴν κόμην.

—Σὺ δὲ, ἄρχων ἄλλα, τῷ εἶπε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶσαι ἔτι ἀηδέστερος ἀπὸ τὸ σύνθημα... Μὴ τρέμεις, ζῶν δὲν ἀργίζομαι ἐναντίον σου. Ὁ σκοπός μου μάλιστα ἦτο νὰ κάμω ποτὲ τὸ πείραμα τοῦτο ἐνώπιον τῆς Μίς Σούκης, διότι εἶναι καλὸν νὰ γνωρίζῃ ὅλας τὰς καλλονὰς τοῦ ἐπαγγέλματός μας... Μὰ τὴν ἀλήθειαν, κατεργάρη Ῥοβοάμ, δὲν εἶσαι τόσον ἀνάξιος ὅσον ἤθελεν ὑποθέσει τις... Ἡδύνασο νὰ τὸν γνωρίσῃς καθ' ἑδὼν μίς Σούκη;

—Ὅχι, κύριε.

Ὁ πατὴρ μου ἤρχισε νὰ μειδιᾷ.

—Πολλοὶ ἤθελον κλοπληρώσει διὰ νὰ μάθωσιν τὴν συνταγὴν μου, εἶπε μετὰ φανεράν αὐταρέσκαι-

αν... Ἐμπρός, ἄρχων ἄλλα, εἰς τὸ ἔργον σου! Βεβαίως πρέπει νὰ ἤμῃθαι εἰς τὸ τέλος τῶν δεινῶν μας.

Ὁ Ῥοβοάμ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν καλύβην του καὶ ἐδείξεν εἰς τὸν πατέρα μου ποσότητα τινα γραμματίων, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐντελέστατα ἀνὰ πρῆπν νὰ τὸ πιστεύσωμεν, διότι ὁ Ἰσμαήλ δὲν εὗρεν οὐδὲν ἐπιλήψιμον εἰς αὐτά.

Πάγει καλὰ ἐψυθύρισε θὰ ἤμπαρῶμεν νὰ ἐμῶμεν εἰς τὸν δρόμον... Τοῦτο θὰ βυθίσῃ τοὺς τρόπους τῆς Σούκης, καὶ θὰ τὴν καταστήσῃ ὅπως ἀξίαν τοῦ νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν τάξιν τῶν ὁμοτίμων... Καλὰ, Ῥοβοάμ, πάγει πολὺ καλὰ τώρα... Θὰ σὲ πάρω μαζί μου καὶ θὰ ὑπηρετῆς τὴν Μίς Σούκην... Εἶσαι εὐχαριστημένος;

Ὁ ἄλλος ἐδείξε τοὺς μακροὺς καὶ λευκοὺς ὀδόντας τοῦ μειδιῶν εὐκρινῶς ἀπὸ χαρᾶν. Πιθανῶς ἐγὼ ἤμην ἡ μόνη ἐν τῷ κόσμῳ πρὸς ἣν ἠσθάνθη ἀρσίσωσιν, —διότι δὲν δύναμαι νὰ ὀνομάσω ἀρσίσωσιν τὸν ἀναγκαστικὸν δεσμόν ὅστις συνέειχεν αὐτὸν μετὰ τοῦ πατρός μου, ἀν καὶ ἡ τελευταία πράξις τῆς ζωῆς τοῦ ἠδύνατο νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸν ἠγάπα κατὰ τὸν ἰδικὸν του τρόπον.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας, μυλόρδε, ἀνεχωρήσαμεν διὰ τὴν Γαλλίαν. Ἰδούσα τὴν μεγάλην θάλασσαν ἠσθάνθη, ὡς ἄλλοτε εἰς τὴν θέαν τῶν ὄρεων, αἱ σθῆμα σθεασαῖον πρὸς τὴν θεότητα.—Ὁ πατὴρ μου τὸ ἐνόησε βεβαίως, διότι ἐδιπλασίασε τὰς μισοθηόσκους βλασφημίας του, καὶ ἐπειράθη νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν φαρμακερὰν εἰρωνείαν του, διὰ νὰ μηδενίσῃ τὸν ἐνθουσιασμὸν μου...

Ἄλλ' εἰς μάτην. Ἠύξανον, καὶ ἡ ψυχὴ μου ἦτο φύσιος τοιαύτης ὥστε νὰ περιέγῃ ἐν ἐκυτῇ τὴν ἰδέαν τοῦ θεοῦ. Ἡ ἰδέα αὕτη, ἀόριστος εἰσέτι καὶ περιβεβλημένη ὑπὸ πυκνοῦ σκότους, οὐχ ἦττον ἔδρευεν ἀπλόνητος καὶ θαυμάζουσα ἐν τῇ διανοίᾳ μου. Ἠδύνατο νὰ διαστρέψωσιν ἀλλ' ὅχι καὶ νὰ καταστρέψωσιν αὐτὴν, καὶ πᾶσαι αἱ ἀπόπειραι αὐτοῦ ἔνα πῦξιν τῷ αἰσθημα τοῦτο δὲν συνέτεινον εἰς ἄλλα εἰμῇ εἰς τὸ νὰ ἀναπτύσσωσιν αὐτὴν περισσότερον.

Δὲν θέλω σὰς διηγήθῃ, μυλόρδε, τί μοι συνέβη ἐν Γαλλίᾳ, ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἐμείναμεν τέσσαρα ἔτη εἰς τοὺς διαφόρους τούτους τόπους, καὶ ἐγνώρισα αὐτοὺς ὡς νὰ ἤμην αὐτόχθων, καὶ μάλιστα τὴν Γαλλίαν, —τὴν ὠραίαν Γαλλίαν, ὅπου τόσον ἐπεθύμουν νὰ ζῶ με ὑμᾶς, μυλόρδε!

Ὁ μόνος καὶ σταθερὸς σκοπὸς τοῦ πατρός μου κατὰ τὴν μακρὰν ταύτην περιήγησιν ἦτο ἡ προεξόφλησις τῶν κινδύνων ἐμπορικῶν γραμματίων τῶν πλοστογραφεθέντων ὑπὸ τοῦ Ῥοβοάμ. Ἐπέτυχε κατὰ μέγα μέρος, καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἠκούσατε ὁποῖαν παραγὰν ἐπροξένησεν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Λονδίνου, ἡ ἐκτεταμένη αὕτη κλοπὴ, πρᾶχθεῖσα ἐπὶ βλάβῃ τῶν πρώτων οἰκιῶν τοῦ Ἀστειῶς. Πανταχοῦ ὅθεν διέβαιναν, ἐπιστολαὶ ἢ ἀρχαῖοι γνώριμοι συνεσχετίζον αὐτὸν πρὸς Ἰουδαίους ἀσχελομένους εἰς καταχθόνιον τι ἐμπόριον.

Διὰ τῆς μυστικῆς συνεργείας αὐτῶν, διὰ τοῦ εὐγενούς ὀνόματος δι' οὗ ψευδῶς περιεβάλλετο, καὶ χρεωστῶ νὰ εἶπω, μυλόρδε, διὰ τοῦ ὑποστηρίγματος, τὸ ὁποῖον ἐγὼ προσέφερον αὐτῷ χωρὶς νὰ τὸ αἰσθάνωμαι, κατάρθωσε νὰ βάλῃ εἰς τὰς χεῖρας του σημαντικὴν ποσότητα χρημάτων.

Ὅτε ἀνεχώρησαμεν ἐκ Λαμασκῶν διὰ νὰ ἐπανεέλθωμεν εἰς Λονδίνον, ὁ πατὴρ μου εἶχεν ὑπὲρ τὰς πεντήκοντα χιλιάδας λιρῶν στερλινῶν.

Ἡμῖν ἤδη ἐφθῆκε τότε, μυλόρδε, Σοβαρὰ ἰδέα ἐπεπόλαζον εἰς τὸ πνεῦμά μου κατὰ τὰς ὥρας τῆς σκέψεώς μου, καὶ ἀόριστος τις ἀνάγκη τοῦ νὰ ἀγαπῶ ἢ νὰ ἀγαπῶμαι ἐπλήρως τὰς ἐνειροπολήσεις μου.

Ὁ Ἰσμαήλ με ἐνόμισεν ὄριμον διὰ τοὺς βδελυρωτάτους σκοποὺς τοῦ ἠθέλησε νὰ ἐμπνευσθῇ τὸ σῶμα καὶ τὴν καρδίαν μου.

Κεφ. ΙΗ'. Ἡ Σειρήν.

Ὅτε ἡ ὠραία κόρη ἐπρόφραξε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους, τὸ στῆθος τῆς ἐξωγκάθη σφοδρῶς, καὶ αἱ παρειὰ αὐτῆς ἔγειναν ὠραῖαι, ἐνῶ ὁ μέλας ὀφθαλμὸς τῆς ἐξηκόντιζεν ἀσραπτήν.

—Ἦθελον εἰσθῆαι τρομερωτάτη θέσις δι' ἐμὲ, μυλόρδε, ἐπανελάθε, ἀν ἀνεκάλυπτον ἐξ ἀρχῆς τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἰσμαήλ. Ἀλλ' ἡ ἀγνοία μου μετὰ ἀπηλλοτριᾶται ἐν μέρει ἐκ τῆς ἀγωνίας τῆς θέσεώς μου. Ὅτε δὲ πάλιν ἐνόησα εἰς τί ἤθελον νὰ με μεταχειρισθῶσιν, ἤμην ἰσχυρὰ σὲ ἠγάπων.

Ἐκτὸς τούτου ὁ πατὴρ μου δὲν ἔλαθε τὸν καιρὸν...

Ἡ πρώτη φροντίς αὐτοῦ ἀφικόμενου εἰς Λονδίνον ἦτο τὸ νὰ συστήσῃ πάλιν τὸ κυβερνητικὸν κατάστημα του ἐν τῇ πλατείᾳ Λεικαστέρης (Leicester Square). Ἠξέρετε, μυλόρδε, ὁποῖας ὑπολήψεως ἔχαμεν ὁ ἄθεος (1) οὗτος κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἔτους. Ὁνομάζον αὐτὸν Χρυσὴν Λέσχην, καὶ οἱ πελάται του συνέβαινον ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν ἀνωτάτων εὐγενῶν τῶν τριῶν Ἡνωμένων Βασιλείων.

Ἄλλ' ἐνεκα τούτου ὁ πατὴρ μου δὲν ἐγκατέλειπε τὴν οἰκίαν τῶν Ἀγγῶν τοῦ Ἀγαθοῦ. Ἐν αὐτῇ ματῆρχετο τὴν τοκογλυφίαν, καὶ τὸ γραφεῖον τῆς προσεσοφλάσεως, κείμενον εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ ἰσοπέδου, τὸ ὁποῖον μοι εἶχε χρησιμεύσει ἐπὶ τοσοῦτον ὡς κατοικία, δὲν ἦτο ποτε κενὸν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Οὕτω, μυλόρδε, τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ὅπου ἤρχεσθε ἐνίοτε διὰ νὰ δανεισθῆτε χρήματα παρὰ τοῦ Ἰσμαήλ ἦτο ὁ ἀρχαῖος θάλαμος μου. Εἰς τὴν θέσιν μάλιστα ὅπου ἐκεῖτο τὸ λογιστήριον τοῦ πατρός μου εὐρίσκατο ποτὲ ἡ μικρὰ κλίνη τῆς παιδικῆς ἡλικίας μου, καὶ τὸ πρῶτον ὅτε σὰς εἶδον διὰ τῶν ὑαλομάτων ταῦ παραθύρου τοῦ κειμένου ὑπὲρ

(1) Hells, ἔδει ἐν Λονδίῳ ὀνομάζονταν καταστήματα, ἐνθα κυβερνοῦνται καταστάσεις διὰ τοῦ χαρτοπαιγίου.

ὑπεκίνει αὐτὸν διπλάσιως εἰς τὸ νὰ τὴν βοηθήσῃ, ἔχι διὰ τὸ ἀδελφικὸν αἰσθημα, ἀλλὰ διὰ τὸν κατ' αὐτοῦ ἀνταγωνισμόν.

Ἐρωτήσας, διότι ἠσθάνετο ὅτι δὲν ἦτο διὰ τὴν πράξιν τοῦ ταύτου ἄξιος τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς Σωσάννης.

—Ὁ πατὴρ μου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνοήσῃ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἦναι τις γενναῖος ἄνευ αἰτίου, ἐξαικολούθησεν ἡ ὡραία κόρη. Ἄνθρωποι ὡς ὑμεῖς, μυλόρδε, εἶναι δι' αὐτὸν αἰνίγματα, τῶν ὁποίων εἰς μάττην ἐπειράτο νὰ ἀνεύρῃ τὴν σημασίαν.

Τοῦτο μὲ παρεκίνησε νὰ σᾶς ἀγαπήσω περισσύτερον, νὰ σᾶς ἀγαπήσω ὑπὲρ πολὺ, μυλόρδε, διότι ἡ ἐνθουσία ὑμῶν μὲ ἐπολιούρει ἀδικόπως. Πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἦστε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀκαταπαύστως ἐβλεπον τὸ ὑψηλὸν καὶ γαλήνιον μέτωπόν σας καὶ τὸ ἥσυχον θάρρος τοῦ βλέμματός σας.

Ταῦτα ἦσαν δι' ἐμὲ πραγματικὰ πάθος, καὶ τοσούτω μᾶλλον ἀνάγκη καθύστεν δὲν ἐζήτουν νὰ τὸ ἀποφύγω, ἀλλ' ἀρεσκόμεν εἰς τὴν ἀναπόλησιν αὐτοῦ. Ἐφανταζόμεν ἐρηγοροῦν ὄνειρα, ἅτινα μοι ἤρχοντο πάλιν καθ' ὑπνον. Ἐπεθύμουν δικαῶς ἀλλὰ τυφλῶς ἠλπίζον, μὴ δυναμένη νὰ προσδιορίσω τὰς ἐλπίδας μου.

Κατὰ τὰς πρώτας ταύτας ἡμέρας τοῦ ἐρωτός μου ἔκλαιον συχνάκις, καὶ ὅτε ὁ πατὴρ μου μὲ κατελάμβανε θαυμάζουσαν, μοὶ ἔλεγε :

—Ἵπομονή, Σούκη, ὑπομονή ! Ὁὐ φροντίσωμεν διὰ σέ, καὶ ἐντός ἐλίγου θὰ σέ φέρω εἰς ἓν μέρος ὅπου θὰ ἠμπορεῖς νὰ ἐκλέξῃς.

Νομίζω ὅτι σχεδὸν ἐννοῶ τώρα τὴν σημασίαν τῶν κτηνωδῶν τούτων λόγων. Τὴν ἐποχὴν ὅμως ἐκείνην διήλθον διὰ τῶν ὠτων μου ὡς μάταιοι ἡχοι. Ἐν τούτοις ὁ πατὴρ μου ἐφύλαξε τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ μὲ ἔφερεν εἰς μέρος ὅπου ἠδύναμην νὰ ἐκλέξω. Ἀλλὰ κατ' ἀρχὰς δὲν μὲ ὠδήγησεν εἰς αὐτὴ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ. Ἐσκόπει νὰ μὲ μεταχειρισθῆ ἵνα παραστήσῃ εἶδος τι κωμωδίας προσφορωτάτης διὰ τὰς κερδοσκοπίας αὐτοῦ.

Ἐνθυμίσθη ἴσως, μυλόρδε, τὸ νυκτερινὸν ἐκεῖνο συμπόσιον, κατ' ὃ ὁ Ἰσακὴλ ἀπερήθησεν εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ Ἰουδαίους τὰς διαφόρους χρήσεις δι' ὧν ἠλπίζε νὰ ὠφεληθῆ παρ' ἐμοῦ. Εἶχεν εἶπει τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὅτι ἐστερεῖτο σειρήνος, ἵνα ἐπισύρῃ τοὺς κυβευτὰς εἰς τὸ κατάστημά του (τὴν ἔδην). Ἀλλ' ὁ λόγος οὗτος δὲν ἦτο ἀκριβής, διότι αἱ λαμπραὶ αἰθούσαι τῆς Χρυσῆς Λέσχης ἦσαν πάντοτε πλήρως ὡραίων γυναικῶν, αἵτινες ἦσαν κερδοσκοπιμαίνας ὡς βασιλίσσαι· ἀλλ' ὅμως νὰ τὸ πιστεύσωμεν ; αἱ γυναῖκες αὗται δὲν ἤρουν, διότι ὁ Ἰσακὴλ ἠθέλησε νὰ ἐλπίσῃ ἐπ' ἐμοῦ, καὶ νὰ μὲ κάμῃ νὰ ἐκτελέσω τὰ τῆς σειρήνος.

Συνέλαβεν ἀπροσδόκητον καὶ θεατρικὸν τι σχέδιον, συνέδραμνεν πρὸς τὰς μεγαλοπρεπεῖς διακοσμητικὰς τῆς λέσχης. Εἰς τὴν γενικὴν αἰθούσαν εἶχε κρεμάσει λαμπρὸν παραπέτασμα, ἐπισθεν τοῦ ὁποίου ἔθεσε τὴν φόρμιγγα καὶ τὸ κλειδοκώμβα-

λόν μου. Πρὸ τοῦ παραπέτασματος ὑψηλαὶ καὶ ἰσχυραὶ κυκλίδες ἐκάλυον τὴν εἴσοδον.

Ὅτε εἰσῆλθον εἰς αὐτὰς διὰ πρώτην φοράν, ὁ θερμὸς καὶ εὐώδης ἀήρ τῆς αἰθούσης ἐπενήργησε ζωηρῶς ἐπὶ τῶν νεύρων μου, καὶ ἐνταυτῷ ἡ βοή τῶν γειτονικῶν συνδιαλέξεων κατετρόμαξε τὴν παιδικὴν μου δεξιάν. Ἀλλ' ὁ πατὴρ μου μὲ προσεκάλεσε νὰ καθήσω εἰς τὸ κλειδοκώμβalon.

—Μὴ φοβεῖσαι, Μίς Σούκη, μοὶ εἶπε, καὶ τραγούδησε ὅσον ἠμπορεῖς ὡραιότερα... κανεῖς δὲν ἠμπορεῖ νὰ σέ ἴδῃ.

Ἐλεγεν ἀληθῆ, διότι τὸ παραπέτασμα ἐκάλυεν ἐντελῶς τὰ βλέμματα τῶν ἀνθρώπων. Μόλις ἔθεσα τοὺς δακτύλους μου ἐπὶ τῶν πλήκτρων τοῦ ὄργάνου, καὶ ὄργιλοι τινὲς φωναὶ τῶν κυβευτῶν ἠκούσθησαν ἐξώθεν τοῦ παραπέτασματος.

—Κακὸν ἐπιπόνημα; Σπένσερ εἶπον εἶπε νὰ σιωπήσῃ τὸ κλειδοκώμβalon αὐτὸ τοῦ μᾶς κωφάνει.

—Ἐξακολούθει, ἐξακολούθει, Σούκη, εἶπεν ὁ πατὴρ μου.

Μοὶ ἦτο ἀδιάφορον, μυλόρδε, νὰ ἀρέσω ἢ νὰ μὴ ἀρέσω εἰς τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἐκάθητο ἐπισθεν τοῦ παραπέτασματος. Προσνέκρουον εἰσέτι ἐπὶ τεσσαράκοντα δευτερόλεπτα· ἔπειτα δὲ ἤρχισα ἄσμα γαλλικοῦ μελοδράματος, τὸ ὁποῖον ἠκουσα νὰ τραγωδηθῇ ἡ Κυρία Φαλκίων. Ἡ φωνὴ μου ὑψώθη τὸ πρῶτον ψυχρὰ καὶ μεθοδικῶς εἰς ἔφαλλον πρὸ τοῦ διδασκάλου μου· ἀλλὰ δὲν δύναμαι ποτὲ, μυλόρδε, νὰ ἀντισταθῶ εἰς τὴν παραφορὰν τῆς μουσικῆς. Τὸ πάθος μὲ κατέλαβε καὶ παρεδόθη ὅλη εἰς τὸ ἄσμα μου. Ἐλησμένησα ὑπὸ τίνων περιεκυκλούμεν ἐλησμένησα τοῦ ἡμῶν ἔφαλλον δι' ἑμαυτήν.

—Πολὺ καλὰ, Μίς Σούκη! εἶπε χαμηλῆ τῆ φωνῆ ὁ πατὴρ μου, ἡμᾶ ἐτελείωσα τὸ τελευταῖον φθογγόσημον τοῦ ληκτικῆς μέλους (la finale).

Τὴν αὐτὴν στιγμήν παράφοροι ἐπεσφρημαὶ ἀντήχησαν ἐν τῇ αἰθούσῃ. Τοῦτο ἦτο παράδοξον μετὰ τοὺς ὄργιλους ψιθυρισμοὺς δι' ὧν εἶχον ὑποδαχθῆ τοὺς πρώτους φθόγγους τοῦ ἄσματός μου.

—Εἶναι ἡ Μαλιβράν (!) ἔλεγον.

—Εἶναι ἡ Καταλάνη, καὶ φαίνεται ὅτι ἔπει τοῦ ὕδωρ τῆς Ἀναναρώσεως.

—Εἶναι ὁ Πάστας, ὅστις ἐφεῦρε φθόγγους τοῦ δξυτόνου εἰς τὸ βάθος τῆς μεγαλοφυΐας του.

—Φίλτατε, ἀνεβόησε ξηρὰ τις φωνή, εἶναι μᾶλλον ἡ Γρίζη... Δὲν γνωρίζετε ἀκόμη τὴν Γρίζην... Ὁὐ τὴν ἐγνωρίσατε τὴν Γρίζην... Ὁμιλῶ σπουδαίως.

Ὁ πατὴρ μου ἐτριβε τὰς χεῖράς του καὶ ἐγέλα σιωπηλῶς.

—Μυλόρδοι, εἶπε τέλος, δὲν εἶναι οὔτε ἡ Μαλιβράνη, οὔτε ὁ Πάστας, οὔτε ἡ Γρίζη.

—Καὶ ποῖος εἶναι λοιπόν; Κῆρ Σπένσερ;

—Εἶναι ἡ Σειρήν, μυλόρδοι.

Ψιθυρισμὸς διαδόθη ἐπισθεν τοῦ παραπέτασμα-

(!) Περιφροῦς Ἰταλῆς αἰοῦδ.